काव्यम्।

KĀVYAM

No. 1. अमरुशतकम्। Amaruśatakam. Substance, country-made red paper, 16 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 5 in a page. Character, *Bengali*. *Date,* ? *Appearance, old.* *Verse.* *Generally correct.* Incomplete.

A collection of one hundred couplets of a miscellaneous character, mostly amatory, by Amaru. The author is held in high esteem, as one of the greatest poets of mediæval times. See Dr. R. Mitra's *Notices*, No. 641.

Beginning. ओँ नमो गणेशाय॥

आ(ज्या ?)कृष्टिबद्धखटकामुखपाणिपृष्ठ-
प्रेङ्खन्नखांशुचयसंवलितोऽम्बिकायाः।
त्वां पातु मञ्जरितपल्लवकर्णपूर
लोभभ्रमद्भ्रमरविभ्रमभृत् कटाक्षः॥
क्षिप्तो हस्तावलग्नः प्रसभमभिहतोऽप्याददानोंऽशुकान्तं
गृह्णन् केशेष्वपास्तश्चरणनिपतितो नेक्षितः संभ्रमेण।
आलिङ्गन् योऽवधूतस्त्रिपुरयुवतिभिः साश्रुनेत्रोत्पलाभिः
कामीवार्द्रापराधः स दहतु दुरितं शाम्भवो वः शराग्निः॥ २॥
आलोलामलकावलिं विलुलितां बिभ्रच्चलत्कुण्डलं
किञ्चिन्मृ(ष ?)ष्टविशेषकं तनुतरैः स्वेदाम्भसः शीकरैः।
तन्व्या यत् सुरतान्ततान्तनयनं वक्त्रं रतिव्यत्यये
तत्त्वां पातु चिराय किं हरिहरब्रह्मादिभिर्दैवतैः॥ ३॥

End. नास्ति

Colophon. नास्ति

विवरणम्—पञ्चशतकं नाम संस्कृतायरसविषयकश्लोकशतीपूर्णोऽयं निबन्धः। ग्रन्थोऽयं मुद्रितपूर्व्व यन्नाहुवादसहितसम्मुद्रितश्च।

No. 2. आनन्दलहरी। Ánandalaharī. Substance, country made red and ash coloured paper, 18 × 3 inches. Folia, 15. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1747. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Hymns to Śivā by Śankarācāryya. The object of the work is to identify Śivā with the leading Gods and Goddesses. Noticed by Dr R. Mitra in his *Notices*, No. 1820.

Beginning. ओँ नमो गणेशाय॥

शिवः शक्त्या युक्तो यदि भवति शक्तः प्रभवितुं
न चेदेवं देवो न खलु कुशलः स्पन्दितुमपि।
अतस्त्वामाराध्यां हरिहरविरिञ्च्यादिभिरपि
प्रणन्तुं स्तोतुं वा कथमकृतपुण्यः प्रभवति॥ १॥
तनीयांसं पांसुं तव चरणपङ्केरुहभवम्
विरिञ्चिः संचिन्वन् विरचयति लोकानविकलम्।
वहत्येनं शौरिः कथमपि सहस्रेण शिरसा
हरः संक्षुद्यैनं भजति भसितोद्धूलनविधिम्॥ २॥

End.

प्रदीपज्वालाभिर्दिवसकरनीराजनविधिः
सुधासूतेश्चन्द्रोपलजललवैरर्घ्यरचना।
स्वकीयैरम्भोभिः सलिलनिधिसौहित्यकरणं
त्वदीयाभिर्वाग्भिस्तव जननि वाचां स्तुतिरियं॥ १०२॥

* * * *

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीशङ्करसहायश्रीशङ्कराचार्यविरचितानन्दलहरी समाप्ता॥ *॥ शकाब्दाः १७४७ लिपिरियं कार्त्तिकोऽ[illegible]। श्रीमधुसूदनशर्म्मणः स्वाक्षरमेतत् पुस्तकञ्च श्रीश्रीदुर्गा जयति। श्रीश्रीहरिः

यथावासवनी ससम्भ्रमतया चौरः समीरोऽथवा
ग्रामद्वारभवद्दुराचार इतो धावन्ति यत्रामतः।
सोऽयं दैववशादुपैतनगरप्रान्तः स्वभिर्वेष्टितो
भ्रूभङ्गं कुरुते न कोऽपि तथा लज्जामयैस्त्यजति॥ ०॥

श्रीरामो जयति श्रीः

विवरणम्—श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितानन्दलहरीनामस्तोत्रमयोऽयं निबन्धः सुप्रसिद्धश्च ।

No. 3, आनन्दलहरी । Ânandalaharî. Substance, country-made white paper, 6 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 6-7 in a page. Character, Nâgara. Date, Saṁvat 1878. Appearance, very old, worn out, and worm-eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्वम् ।

No. 4. आनन्दलहरी । Ânandalaharî. Substance, country-made colourless paper, 15 × 3 inches. Folia, 13. Lines, 4–5 in a page. *Character*, Bengali. Date, ? Appearance, very old, and worn out. Verse. Generally correct. Complete (excepting the first four ślokas)

Another copy of the same work with two additional ślokas at the end, which are—

निधे नित्यस्मेरे निरवधिगुणे नीतिनिपुणे
निराघातज्ञाने नियमपरचित्तैकनिलये ।
नियत्या निर्मुक्ते निखिलनिगमान्तस्तुतिपदे
निरातङ्के नित्ये निगमय ममापि स्तुतिमिमां ॥
मञ्जीरमौलिचरणं मणिमौलिमध्यं
छायाभिरामकुचमम्बुरुहायताक्षं ।
लीलालकं प्रणतकल्पतरुं नमामि
ज्योतिः परं विभुवनेश्वरवन्द्यपादम् ॥

विवरणमुक्तपूर्वम् ।

No. 5. आखबरनाम । Akhavaranāma. Substance, country made white paper, 10 × 3 inches. Folia, 54. Lines, 4-5 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, and slightly worm-eaten throughout. Verse and prose. Not correct. Incomplete

A Sanskrit translation of the Akbarnamah, a Persian work on Akbar Shāh, the celebrated Mogal Emperor of Delhi. It may be considered as an historical work, for there is nothing in it of the character of a kāvya. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यदस्तुतं स्वलीलाभिरतिमुग्धत्वमानिभिः ।
स्वच्छान्तःकरणैः प्राज्ञैः अवाचि (?) मुग्धदर्शिभिः ।
जगन्निर्मितिरेखायाथो चित्रैकार्कद्रुमकैः (?)
महाभौतिकसंघस्यान्तर्दृश्यं यत् पार्थिवं वपुः ।
तस्यैवातिमहामूल्यं सुवर्णरजतादिकं ।
अद्भुतकटकस्वभावाख्यं हीरकादि सञ्चयनम् ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—आखबारनामाभिधं आकबारचरितविषयकं पुस्तकमिदम् ।

No. 6. आबदुल्लचरितम् । Abdullacaritam. Substance, country-made colourless paper, 16 × 5 inches. Folia, 76. Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara Date, Saka 1643 Appearance, very old, worn out, slightly worm-eaten throughout, and written by different hands. Verse. Generally correct Complete

A Sanskrit poem on the life and character of Abdulla, the king-maker, one of the Saiyad brothers who lived in the early part of the eighteenth century. Written by Lakṣmīpati, the fourth son of Visvarūpa, a son of Jayadeva. The work is not divided into sections, paricchedas, or sargas, and contains a good many Persian words, such as हजरत्, मुक्तरी, पातिसाह, etc.

Beginning. ओं श्रीमन्नारायणपतये नमः ।

गौजनी (?) विजने धेयः सज्जनानां तु सन्निधौ ।
प्रकाशयतु मौजिश्वं दौर्ज्जन्यमथवा मम ।
शाला श्रीलक्ष्मणाख्यस्य सार्व्वभौमस्य चाज्ञया
भविष्यद्भूमिपालानां कर्त्तुं धर्म्मविमोधनम् ॥

कल्पद्रुमो यथा लोकवाञ्छितो भूमिजालिना ।
निगद्गीतोऽस्ति लोकानां भुक्तिस्तु तदा मम ।
सतुष्टाभिरपि कर्णाभ्यो निय(ह ?)स्तिति आगता ।
मया विलिखित चास्ति यत्किञ्चिदच तत् पुनः ॥
हिंदूकेयापि यवनैर्नितरां तु पदर्श्यते ।
पाचनीयमिदं प्रीत्या कपदर्थ्यैर्व्वहितवे ॥
लोकोक्त्या न मयि दोष कर्णाभ्यो मर्म्मनायकः ।
विश्वविख्यातमुदेव जयदेवात्मजो महान् ।
विश्वरूप. स्मृतो लोके चत्वारस्तत्सुताः स्मृताः ।
तेषामाद्यः श्रीनिवासो नानागुणगुणान्वितः ।
श्रीरत्नेश्वरोद्वितीयस्तु विद्याविनयविक्रमी ।
विद्यानन्दामलंपदो विद्यापतिरभूत् परः ।
लक्ष्मीपति (: ?) चतुर्थस्तु तस्य या लिपिमालिका ।
विदुषां चित्तकमले समरोप्यस्तु सा भवम् ।
श्रीशुभमस्तु श्रीशके १६७२ वैशाख (?) सुदि १ जयो शुभं ॥

विवरणम्—आवदुल्लचरितं नाम सङ्कलयानिबन्धोऽयं श्रीलक्ष्मीपतिविरचितः ।

No. 7. आनन्दलहरीटीका । Ānandalaharīṭīkā. Substance, country-made colourless paper, 16 x 6 inches Folia, 34 Lines, 4–19 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary by Narasiṁha on the Ānandalaharī, interpreting every sloka in two ways. According to the first interpretation, the Goddess Bhavānī is praised; according to the second, Viṣṇu.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

भाण्डागारमुदारमस्थितमुखः शिक्योपरिन्यापितं
हारं हारमुदूखलोपरिगतो हैयङ्गवीनं हठात् ।
आयान्तीं पुरतो विलोक्य जननीमादाय यष्टिं करे
धावं धावमिह प्रकामितभयः पायात् स मायार्भकः ॥ १ ॥
अम्भोजीरमणीश्वरानुगदनं आक्रन्दयन्त्यसुरीः
कोदण्डं करपङ्कजेन दधती पुण्ड्रेक्षुकोदण्डकम् ।
लीलापाङ्गप्रपातपद्मनयनाकारान्वितां शुभाम् ।
मातापातु जगत्स्थिता विमलता चन्द्रार्धचूडा भवे ॥ १ ॥
प्रणम्य शङ्कराचार्यचरणाम्बुजद्वयं ।
आनन्दलहरीटीकां विबुधप्रेऽपि तन्वये ॥ २ ॥

End. अद्यैव मे जननि जातु जनार्दनेन
श्रीकृष्णनाथपदलाभि कृतान्त तेन ।
नालभेवानि करवाणि तथापि कार्त्तं
मा कुण्ठितोऽस्तु मयि ते करुणाकटाक्ष ॥

Colophon. इति श्रीनरसिंहठक्कुरविरचितानन्दलहरीटीका समाप्ता ।

विवरणम्—श्रीनरसिंहठक्कुरविरचितानन्दलहरीटीकारूपोऽयं निबन्धः । टीकायामस्यां निबन्धोऽयं विबुधप्रेऽपि व्याख्यात ।

No. 8. उद्धवदूतम् । Uddhavadūtam Substance, country made red paper, 18 × 3 inches. Folia, 15 Lines, 5–6 in a page Character, Bengali Date, Śaka 1742. Appearance, very old Verse Not correct. Complete

A poem by Mādhavakavīndra in imitation of the Meghadūta. A milkmaid of Vṛndāvana sends Uddhava, an uncle of Kṛiṣna, as her messenger to Kriṣna at Mathurā.

Beginning. श्री श्री दुर्गायै ॥

गोपीवक्षोरनवचितपादाम्बुदाचितशिवश्री-
रादर्शेन प्रणयपटुना प्रापित गोकुलाय ।
गोधुग्वृन्दव्यसनविसराणीकदुःस्थं रहस्यं
सन्धेशाय प्रियसहचरोद्धवं काचिदूचे ॥ १ ॥

End.

यहा बन्धुप्रणयपदवी लङ्घिता गोकुलस्था
मूर्द्ध्नि न्यस्य पदमधमता प्रहितो नामसख्युः ।
सामाप्राप्तु किमवनतास दुष्करं लाटगोभि-
स्त्यक्ता युष्मान् मम यदुपतेरस्य राज्यं धिगस्तु ॥ १२३ ॥

Colophon. इति तालितनगरनिवासिश्रीमाधवकवीन्द्रभट्टाचार्यविरचितं उद्धवदूतखण्डकाव्यं संपूर्णं ।

शाके नैनकलाङ्घ्रिपक्षमिते सूर्ये गते कन्यकां
वारे वारहुपेन्द्रपादकमलं दीर्घं तिथौ मेचके ।
मन्युधीद्भवदूतसञ्ज्ञमखिलं कृपाधिरीवे शुभ
श्रीलश्रीमधुसूदन चितिसुरो धीरः मनोदाकरम् ॥

श्रीश्रीमधुसूदनदेवशर्म्मण. पुस्तकमिदं स्वाक्षरञ्च ॥ शकाब्दा १०५१ ॥
श्रीश्रीराधावल्लभचरणाम्भोजयुगले मन्मनो भ्रमरायतां श्रीश्रीगोपीनाथः
श्रीश्रीदामोदरः श्रीश्रीश्रीहरि ॥

विवरणम्—तालितनगरनिवासिश्रीमाधवकवीन्द्रविरचित उद्धवदूताभिधोऽयं सुप्रसिद्धः खण्डकाव्यविशेषः ।

No. 9. उद्धवदूतम् । Uddhavadutam. Substance, foolscap paper, 12 × 3 inches. Folia, 13. Lines, 7–8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not much old. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणं पूर्ववत् ।

उपहसति पुरा मां सज्जनश्चन्द्रचूडं
दधिवमिव सिन्धोर्मन्थने माऽदलीति ॥ १ ॥
नरपतिचरितानां वर्णने व्यासमुख्याः
विदितपरमतत्त्वा व्यक्कुर्वन् कवीन्द्राः ।
यदहमपि पदवर्वैर्वर्णये सर्गगर्भे-
स्तदसुमवनिपानां पाण्डवेभ्योऽपि मौग्ध्य ॥ ४ ॥

End. विधिमुखविबुधा सुधानुकारि-
स्तुतिभिरमुष्य सुदर्शनस्य विष्णोः ।
अनुगुण महिमानमस्य विद्वे
रुचिरविमानतलेषु भीममाना ॥ १८ ॥
दितिजकुलकृतान्त कोऽत्र नेमि
नियमवतां भवतां करोति रक्षां ।
अयमजित सदापि भर्तुरर्थैः
समिति पराक्रमवर्जितस्य विष्णोः ॥ १० ॥
दशशतभुजदण्डमण्डना + + +
मणिमयकुण्डलमण्डितद्युतिं त्वां ।
सदसि मुकुटदीप्तहीरकश्रेणी
तस्य ज्ञाताः स्मरन्त ॥ ४४ ॥
श्री भिषग्द्विजराजित (?) गुणान् पुण्येन जन्मावराम्
भट्टश्रीपुरुषोत्तमात् कुलमणेर्दुर्गाम्बिकानन्दनः ॥
तेनोऽर्हे मति चन्द्रचूडकविना श्रीकार्त्तवीर्योदये
काव्येऽपूरि चतुर्दशः श्रुतिसुख सर्गोऽपवर्गोऽन्वसः ॥

Colophon. इति श्रीचन्द्रचूडविरचिते कार्त्तवीर्योदये काव्ये चतुर्दशः सर्गः । ग्रंथैकर-पुरुषोत्तमभट्टसुतचन्द्रचूडाख्यः । श्रीकार्त्तवीर्यनृपतेश्चरितं चक्रे तदुत्तमाः शृणुत ॥ श्रीकार्त्तवीर्यं प्रीयतां ॥ श्रीरस्तु ॥ संवत् १६७२ समये आषाढशुक्लद्वितीयायां सोमे काश्यां विश्वेश्वरराजधान्यां ॥ राम ॥ शुभं भवतु ॥ श्री ॥ छ ॥

विषयः—श्रीचन्द्रचूडकविविरचितकार्त्तवीर्योदयाभिधोऽयं काव्यविषयः ।

No. 14. कादम्बरी । Kādambarī. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 17. Lines, 6–7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and writing effaced in most parts.

The codex contains only a small portion of the famous romance of Vāṇa Bhatta.

पुस्तकेऽस्मिन् वाणभट्टकृतकादम्बरीगद्यकाव्यस्याल्पांशमात्रं वर्त्तते ।

No. 15. कादम्बरी पूर्व्वखण्डः । Kādambarī Pūrvakhaṇḍaḥ. Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 191. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. *Not correct. Complete (as regards the first half).*

The famous romance, Kādambarī, is in two parts. The author, Vāna Bhatta, died after writing the first part and consequently left it incomplete. His son Bhūsana Vāna subsequently added the second part. The codex under notice contains the first part only. Noticed by *Dr. R. Mitra* in his *Bik, series* No. 559. *See also Burnell's Catalogue, page 157a.*

पुस्तकेऽस्मिन् कादम्बर्य्याः पूर्व्वार्द्धमात्रं वर्त्तते ।

No. 16. कादम्बरी उत्तरखण्डः । Kādambarī Uttarakhaṇḍaḥ. Substance, country-made, yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 101. Lines, 1–6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete (as regards the latter part).

The codex contains the latter part of Kādambarī, which is attributed to Vāna's son.

पुस्तकेऽस्मिन् कादम्बर्य्या उत्तरार्द्धमात्रं वर्त्तते ।

No. 17. कादम्बरीकथासारः । Kādambarīkathāsāraḥ. Substance, country-made white paper, 8 x 3 inches. Folia, 41. Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

A poetical sketch of the well-known romance Kādambarī, complete in six sargas by Abhinanda, son of Jayanta Bhatta. At the beginning, the author gives an account of his own ancestry with their special characteristics, as follows :—

शक्तिर्नामाभवद्गौडो भरद्वाजकुले द्विजः ।
दार्वाभिसारमासाद्य कृतदारपरिग्रहः ॥ ५ ॥
तस्य मित्राभिधानोऽभूदात्मजस्तेजसां निधिः ।
अनेन दीप्तो परमहुहैर्नार्पितोदयः (?) ॥ ६ ॥
स शक्तिस्वामिनं पुत्रमवाप श्रुतशालिनं ।
राज्ञः कर्कोटवंशस्य मुक्तापीडस्य मन्त्रिणं ॥ ७ ॥
कल्याणस्वामिनामास्य याज्ञवल्क्य इवाभवत् ।
तनयः शुद्धयोगर्द्धिनिर्धूतकल्मषः ॥ ८ ॥
अगाधहृदयात्तस्मात् परमेश्वरसंकनम् ।
अजायत सुतः कान्तश्चन्द्रो दुग्धोदधेरिव ॥ ९ ॥
पुत्रं कृतजगानन्दं स जयन्तमजीजनत् ।
व्यक्ता कवित्ववक्तृत्वफला यत्र सरस्वती ॥ १० ॥
वृत्तिकार इति व्यक्तं द्वितीय नामबिभ्रतः ।
वेदवेदाङ्गविदुषः सर्वशास्त्रार्थवादिनः ॥ ११ ॥
जयन्तनाम्नः सुधियः साधुसाहित्यतत्त्ववित् ।
सूनुः समभवत्तस्मादभिनन्द इति श्रुतः ॥ १२ ॥
काव्यविस्तरसम्भ्रान्तचेतसामर्थयं प्रति ।
तेन कादम्बरीसिन्धोः कथामात्रं समुद्धृतम् ॥

As this work has been published in several places, no further quotations need be made.

विवरणम्—कादम्बरीकथासाराभिधोऽयं सुप्रसिद्धो निबन्धः मुद्रितश्च कलिकातादिनगरेषु ।

No. 18. किरातार्ज्जुनीयम् । Kirātārjjunīyam. Substance, country made white paper, 8 × 4 inches. Folia, 91. Lines, 3–8 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not old, but slightly worm-eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

A well-known epic poem on a duel between Arjuna, the third of the Pāṇḍavas, and God *Śiva* in the *guise of a wild hunter*, complete in eighteen sargas, by Bhāravi. Ślokas from this work have been quoted in Vāmana's Alaṅkāravṛtti, by Kṣemendra in Suvṛttatilaka, etc. The poem has been printed in several places with the commentary of Mallinātha on it, entitled Ghaṇṭāpatha. Noticed by Dr. R. Mitra in his *Bik.* series, p. 235. See also *Burnell's Catalogue, p. 156a.*

किरातार्ज्जुनीयं काव्यं महाकविभारविविरचितमतिसुप्रसिद्धमेव ।

No. 19. किरातार्ज्जुनीयम् । Kirātārjjunīyam. Substance, country-made coloured paper, 18 × 3 inches. Folia, 53. Lines, 3–5 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the same work.

विवरघनूत्नपूर्वम् ।

No. 20. किरातार्ज्जुनीयम् । Kirātārjjunīyam. Substance, country-made colourless paper, 8 × 2 inches. Folia, 98. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worn out. Verse. Generally correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same work.

विवरघनूत्नपूर्वम् ।

No. 26. कुमारसम्भवम् । Kumārasambhavam. Substance, country-made paper of several colours, 18 × 3 inches Folia, 42 Lines, 3-5 in page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct Incomplete.

This codex contains the first five cantos and a part of the sixth.

पुस्तकेऽस्मिन्नादित. पञ्च पूर्णाः सर्गा. षष्ठस्य चांशमात्रं वर्तते ।

No. 27. कुमारसम्भवम् । Kumārasambhavam. Substance, country-made colourless paper, 12 × 6 inches Folia, 51 Lines, 3-5 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, very old, worn out, and writing effaced in parts Verse Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the seventh canto from the beginning.

पुस्तकेऽस्मिन् प्रथमत. सप्तमसर्गावधिको लिखितो वर्तते ।

No. 28. कुमारसम्भवम् । Kumārasambhavam Substance, country-made white paper, 13 × 4 inches Folia, 57, Lines, 5-6 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, old Verse Incomplete.

This codex contains the first seven cantos and a part of the eighth

पुस्तकेऽस्मिन् प्रथमत. सप्त सर्गा अष्टमस्य चांशमात्रं वर्तते ।

No. 29. कुमारसम्भवटीका । Kumārasambhavaṭīkā. Substance, country made white and red paper, 18 × 4 inches. Folia, 15. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, very old, and worn out Prose. Generally correct Incomplete.

A commentary on the Kumārasambhava, entitled Subodha, by Bharata Mallika, a Vaidya by caste, son of Gaurāngasena. This codex contains the commentary on the first canto only.

Beginning. ओं नमो गणेशाय ।

शैलकेतु दयार्न्नेव यशोः शिवोः सुतेष्विव ।
अज्ञातो जगतां चेमङ्करो दुर्गामहेश्वरो ॥
कुमारसम्भवं नाम कालिदासो महाकविः ।
चचकार महाकाव्यं सर्गैः षोडशभिः शुभम् ॥
तस्य शेषाष्टसर्गस्य सञ्चारोऽत्र देशतः ।
पाठोऽष्टमस्य सर्गस्य देवीशापात्र विद्यते ॥
टीका तत् सप्तसर्गस्य सुबोधाख्या यथामति ।
श्रीपाद्रसेनपुत्रेण भरतेन वितन्यते ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति कुमारसम्भवटीकायां प्रथमः सर्गः । ४४ । श्रीदुर्गा ।

विवरणम्— श्रीभरतमल्लिकविरचितकुमारसम्भवटीकाद्वयोऽयं निबन्धोऽसम्पूर्णः ।

No. 30. कुमारसम्भवम् । Kumārasambhavam. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. *Folia, 45. Lines, 7-8 in a page.* Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, worn out, and worm-eaten throughout. Verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first seven cantos of the Kumārasambhava.

विवरणमसम्पूर्णम् ।

No. 31. घटकर्परं सटीकम् । Ghatakarparam satīkam. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 11. Lines, 10-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1885. Appearance, very old, and slightly worm-eaten in parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A poem describing the rainy season in eleven stanzas, by Ghaṭakarpara, one of the nine gems in the court of Vikramāditya, with a commentary in the margin by Kālidāsa. The poem is named after the author. See Burnell's Catalogue, p. 158a.

Beginning *of the Text.*

निचितं खमुपेत्य नीरदै
प्रियहीनाहृदयावनीरदैः ।
सलिलैर्निहितं रजः क्षितौ
रविचन्द्रावपि नोपलक्षितौ ॥

End *of the Text*

भावानुरक्तवनितासुरतैः शपेय
मालभ्य चाम्बु तृषितः करकोशपेयं ।
जीयेय येन कविना यमकैः परेण
तस्मै वहेयमुदकं घटकर्परेण ।

Beginning *of the Commentary* श्रीगणेशाय नमः । श्रीचितप्रमदवदिदमुच्यते इति षट्श्लोकेनान्वयः। श्रीचितप्रमदया विदग्धगतभर्त्तृकया सख्या वचनं, इदं निचितमित्यादि वक्ष्यमाणं प्रोच्यते ।

End *of the Commentary.* यदि कोऽपि तदा जयेय यदि कोऽपि एव प्रतिज्ञा हठोकरणार्थं शपथद्वयं प्राह कवि भावानुरक्तवनितासुरतैः शपेय भावेन स्वभावेन चित्तेन परमार्थेनानुरक्ता रागयुक्ता या चासौ वनिता तस्याः सुरतानि न प्राप्नुयामित्यर्थं यदि प्रतिज्ञां न पालयामि तृषित पिपासित करकोश पेये इत्यपाचेव पेयं चाम्बु जलं न प्राप्नुयामिति शपथम् ॥ ० ॥

Colophon *of the Commentary* इति श्रीकालिदासविरचितघटकर्परटीका समाप्ता ॥ * ॥ सवत् १८८६ ज्येष्ठ शुक्लपक्षे प्रतिपदा बुधवासरे लिखिता विश्वेश्वरमाणिक्य ॥ मम ॥

There is also another commentary, entitled Kāvya rasāvali, by Vaidyanātha Devaśarmā, noticed by Dr. R Mitra in his *Notices of* Sanskrit MSS, No 2475.

विवरणम्—घटकर्परविरचितं घटकर्पराभिधं काव्यम् ।

No. 32. कृष्णभक्तितरङ्गिणी । Kṛṣṇabhaktitaraṅginī Substance, country made red paper, 15 x 3 inches. Folia, 5 Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out, and torn in parts. Verse. Not correct. Complete

A little poem on Krisnabhakti (or faith in Krisna), entitled Krisnabhaktitarangini, or a river of Krisnabhakti, complete in 4 paricchedas and 50 ślokas, by Rāmagopal Śarmā.

Beginning. ओँ नमः कृष्णाय ।

प्रणाम नन्दीश्वरं विमलदन्तुधाराधरी
विलोक्य भरद्वामतो कमनयाय हन्दावने ।
समस्तगणवर्ग्यो स्वयमकारि नन्दात्मजी (?)
चतुर्दशभुवनेश्वरः प्रथितकंसनाशात्मकः ॥
मणिन्द्रंकरतालकेर्हं मति बाल्लीलाविधी
विविधमनसामभीवलितमूर्च्छितमुक्तिमधी
मधीनयनचातकीर्मिंजरवैः समुल्लासयन्
नवीनजलदच्छविर्नटति नन्दगोपाङ्गने ॥ १ ॥

End. सदैव हरिरूपिणी हरिहरादनम्या सती
स्वयं + + निकुञ्जवृन्दावने ।
प्रफुल्लकमलीभने रमति राधकावली
विभाति बहुभीगुणा परिसरे नदीरूपणी ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णभक्तितरङ्गिण्यां नवीद्गमनपुरन्तरसपञ्चकचतुर्थपरिच्छेदः समाप्ताश्च ग्रन्थः ॥ ० ॥ श्रीहरिः ।
+ + युगं नत्वा नत्वा पादयुगं गुरोरस्तीति रामगोपालशर्म्मा भक्तितरङ्गिणी । श्री गुरवे नमः श्रीकाली ।

विवरणम्—कृष्णभक्तितरङ्गिणीनामकः कृष्णविषयको निबन्धः ।

No. 33. गीतगोविन्दटीकारसतरङ्गिणी । Gitagovindatikārasatarangini. Substance, country-made colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 176 (of which foll. 1-5 are wanting). Lines, 7-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, and written by different hands. Prose. Not correct. Incomplete.

A commentary on the Gitagovinda of Jayadeva, entitled Rasatarangini. Anonymous.

Beginning. नांदि ।

पुस्तकेऽस्मिन् महत्तमिश्रटीकासहितं गीतगोविन्दं वर्त्तते ।

No. 36. गीतगोविन्दं । Gitagovindam. Substance, country-made yellow paper, 10 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the same work.

विवरणमनूक्तपूर्व्वम् ।

No. 37. गीतगोविन्दम् । Gitagovindam. Substance, country-made ash-coloured paper, 12 × 3 inches. Folia, 23 (of which foll. 1-2 are wanting). Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same work.

विवरणमनूक्तपूर्व्वम्

No. 38. गीतगोविन्दम् । Gitagovindam. Substance, country-made colourless paper, 7 × 4 inches. Folia, 68. Lines, 4–6 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the same work.

विवरणमनूक्तपूर्व्वम्

No. 39. गोवर्द्धनसप्तशतीटीका । Govardhanasaptaśatīṭīkā. Substance, country-made white paper, 10 × 8 inches, bound like an ordinary book. Folia, 167. Lines, 22–23 in a page. Character, Nāgara. Date,

catalogue in page 162a. The peculiarity of this work is that every sentence has a double meaning.

Beginning. नास्ति ।

End. कुसुमागतेन मकरन्देन वासवदत्तया च सह तत्र पुरे गत्वा हृदयाभिलषितानि सुरतसुखान्यनुभवन् कन्दर्पकेतुः कालं निनाय ॥ ० ॥

Colophon. इति श्रीवररुचिभागिनेयमहाकविसुबन्धुविरचिता वासवदत्तानामाख्यायिका समाप्ता ॥ ० ॥ पुस्तकमिदं ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

विवरणम्—महाकविश्रीसुबन्धुविरचितवासवदत्ताभिधाख्यायिकानिबन्धोऽयम् सुप्रसिद्ध एव ।

No. 88. वासवदत्ताटीका । Vāsavadattātīkā Substance, country made colourless paper, 15 × 3 inches Folia, 38 Lines, 2–8 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, very old, worn out, and writing effaced in parts Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on Subandhu's Vasavadattā by Vaidya Narasimha. This commentary appears to be different from that noticed by Dr. R. Mitra in his *Notices*, No. 2434, or that mentioned by Burnell in his list, p 162a.

कुत्रचित् वैद्यश्रीनरसिंहकृतवासवदत्ताटीका वर्त्तते ।

No 89 बालभारतम् । *Balabhāratam Substance, country made* white paper, 12 × 5 inches Folia, 347 Lines, 7–9 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1851, Śaka, 1677 Appearance, very old, and slightly worm-eaten throughout Verse. Not correct. Complete Extent, 6550 ślokas

A poetical paraphrase of the Mahābhārata of Vyāsa by Amaracandra, a pupil of Jina Datta Sūri, complete in 44 sargas It begins with the marriage of Budha to Ila and ends with the Sarpasatra of Janamejaya Noticed by Dr. R. Mitra in his Bik. series, No. 481, p 229

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। ॐ नमः परब्रह्मणे सद्गुरवे च।

ॐ सतां परब्रह्मविलोकमार्ग-
मपदिशन् दुरितकष्टकं यः।
श्रीभारतं यश्च ततान भार्त्त-
स श्रेयसे सत्यवतीसुतोऽस्तु ॥ १
भवान् प्रभावैर्भुवनं पुनाति
षट् यदीयाविव पुष्पवन्तौ।
तेजः समस्तोऽप्ययमस्तु तस्मिन्
मदीयमर्थं ग्रथितं लौभचित्तः ॥ २
अथ पयोधिप्रभवः प्रभावो
प्रभाविलिप्तेव सुधारसेन।
महाभिषेकं जगतां विधत्ते
विधुर्यदीयानिव पुण्यराशिः ॥

End. माधुर्यं कथयन्ति जन्तु पयः क्षारः पयोधिः पुनः
पीयूषं पृथिवीसुधामिमिमिवीभावायं सम्भाव्यते।
विप्रः श्रीजिनदत्तसूरिवचनं सारः सुधानामपि
व्यक्तं सूक्तिमपि प्रयच्छति सतां यत् पीतमुत्पीतिहत् ॥ ४०
श्रीजीवदेवसूरीणां स एव परमाश्रयः।
जन्म(?)यंददृशां मिश्रं तद्गुणैस्तद्रिये वयः ॥ ४१
श्रीवायटस्थानविकासिभक्ते
रभूय मुखमरहर्षभाजः।
कदाचिदाराम्य न्निवेशवेश्म
जगुर्हिंशास्त मुनिपकजक्षम् ॥ ४२
मथहाराष्ट्याकं भुवनजयिनी तस्य तनयो
तयोः सद्वौ सस्वामजनि वशुमहोत्सवयोः।
तथा सद्योमाही हृदयपि महाभारतकथा,
यथा स्वन्याभिः स्माभिविभिरतिथि' कर्णपथयोः ॥ ४३
आज्ञापितस्तदिह कर्म्मणि सूरिभिस्तैः
ख्यातं चिताचमरचन्द्र इति स्वशिष्य.।
श्रीबालभारतमिति प्रततान काव्यं
वीराङ्कमेतदविनश्वरमात्मनोऽहम् ॥ ४४

असौ प्रशस्तिसर्गेऽत्र ये सत्कविगुरुक्रमे
निश्चित्य स्पष्टतां नीता मयाशीतिरनुष्टुभाम् ॥ ४५
चतुर्युक्त च चत्वारिंशत सर्वाग्रमनुष्टुभाम् ।
षट्सहस्र पञ्चशती पञ्चाशत् बालभारते ॥ ४६

Colophon इति श्रीजिनदत्तसूरिशिष्यपण्डितश्रीमदमरचन्द्रविरचिते बालभारतनाम्नि महाकाव्ये वीराङ्के चतुश्चत्वारिंश प्रशस्तिसर्गः समाप्तः । संवत् १८५१ शके १६७० श्रावण शुक्लद्वितीया सोमवारे ॥

विवरणम्—श्रीअमरेन्द्रसूरिविरचितं बालभारतं नाम संक्षिप्तमहाभारतरूपोऽयं निबन्धः ।

No 90 बालभारतम् । Bālabhāratam Subetance country made colourless paper 14×5 inches Folia, 141 Lines, 5 7 in a page Charicter Nagara Date ? Appearance very old worn out and slightly worm-eaten, Verse Not correct Incomplete

This codex contains from the beginning up to the end of the Ādiparva of the above mentioned work

पुस्तकेऽस्मिन् बालभारतस्य प्रथमत आदिपर्वान्तपर्यन्तं वर्त्तते ।

No 91 बालभारतम् । Balabhāratam Substance, country made colourless paper 14×6 inches. Folia 48 Lines, 8 9 in a page Character Nāgara Date ? Appearance very old worn out, and slightly worm-eaten throughout Verse Not correct. Incomplete

This codex contains only the five first *sarg m* of the Salha parva of the Bālabharata.

पुस्तकेऽस्मिन् बालभारतीयसभापर्वणः प्रथमतः पञ्च सर्गा विद्यन्ते ।

No. 92. **वालभारतम् ।** Bālabhāratam. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 30. Lines, 8 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1690. Appearance, very old, worn out, and torn in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

This codex contains only a short portion of the Araṇyaparva of the Bālabhārata.

पुस्तकेऽस्मिन् बालभारतीयारण्यपर्वण. किञ्चित् पत्राणि वर्त्तन्ते ।

No. 93. **विद्वन्मोदतरङ्गिणी ।** Vidvanmodataranginī. Substance, country-made yellow paper, 14 x 10 inches, *bound like an ordinary book*. Folia, 110. Lines, 7–18 in a page. Character, Bengali. Date, 1731 Śaka. Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

A work on the principles of the different schools of Indian philosophy *in the form of a dialogue between their followers*, under the name of Vidvanmodataraṅgiṇī or a book that produces waves of pleasure in the hearts of scholars, by Cirañjīva Bhattāchāryya, son of Rājendra Śatāvadhāna who was a pupil of Bhavānanda Vidyāvāgīśa. The work consists of eight Tarangas. There is an older version on this subject, from which it might have been copied. It has been published in Calcutta. The author has told *something of his ancestors and of himself at the beginning*, which is quoted below—

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

क्रियादक्षस्य दक्षस्य राढापुरनिवासिनः ।
सौजन्यजनिता कीर्तिर्गौडदेशमपूरयत् ॥ ३ ॥
तस्य काश्यपगोत्रस्य कश्यपस्येव सन्ततिः ।
मथुरा गौडदेशीया कुलीनायतनाभवत् ॥ ४ ॥
आम्नायाचारधाराधरधरमधमोर्दसपौऽस्य यस्ती
कामोनायाभिधानः समजनि विनतीगोषु च ग्रामणीषु ।
येनालोच यवनाद्द्विजवरवरमामूर्द्धि विन्यस्तमार्गं
पुथाद्दिरथ सिद्धीपथमिव सदा(?)मेकरीनाम् जहार ॥ ५ ॥
सामुद्रके कोऽप समुद्रकल्प
सामुद्रकाचार्य इति प्रसिद्धिम् ।
मेमे कृष्णामाकृतिदर्शनेन
फल वदन् भूतभविष्यदादि ॥ ६ ॥
अथ तस्य त्रय पुत्रा जाता(?)पितृपरायणाः ।
राजेन्द्रीराघवेन्द्रश्च महेश्वरेति ते क्रमात् ॥ ७ ॥
तेषामेव गुणोत्तरः समजनि श्रीराघवेन्द्रः कृती
बाल्ये य समुदीक्ष्य लक्षणयुतं तातोऽनुरक्तोऽभवत् ।
दीर्घे यौवनवार्षिके कृतिमतामानन्दसन्दोहकृत्
भट्टाचार्यमतानधानपदवीं यत्तीर्थविद्यार्णवः ॥ ८ ॥
बाल्येऽधीत्य समस्तशास्त्रमखिल सिद्धान्तवागीश्वर
वागीशप्रतिमो बभूव विजयी वादिषु विद्यावताम् ।
यत्काव्याख्य सरस्वतीरससुधाधारैकदाराधिर
मूर्द्धान्दोलनशालिनी हि कवयो शायन्ति नित्य यत ॥ ९ ॥

* * * * * *

यथोद्यानमुद्दिश्य तदध्यापकोऽयं
भवानन्दसिद्धान्तवागीश उचे ।
अयं कोऽपि देवीनवद्यातिविद्या
चमत्कारधारामपारां बिभर्ति ॥ १० ॥
तस्मादेव समुत्पन्नो महापुरुषतः पुमान् ।
धामैकनिधिस्तु सूर्यात् किरणैककणो यथा ॥ ११ ॥
विद्यार्थी तारकः चक्र पिता मे कवचादरः ।
मन्नाम रामदेवेति कृतनामाभिकर्मणि ॥ १२ ॥

नाथेन सम्बोध्य जनः कदाचा:
यद्देतमाकारयिता तदाभी. ।
ततीयशब्दामतिसमस्थान्
चिरञ्चिरञ्जीवतयु गुणाय । २० ।
सोऽहं पुरः समधिगम्य पितुः प्रसादं
प्रवेशितो गतवतः शिवरामचार्यात् ।
यस्मादधीतमनधीतमथापि शास्त्रं
अध्यापयामि नितरां विपुलं विचार्य । २१ ।
न्यायादिशास्त्रेषु मया कृता ये
काव्येषु ये वा रचिता प्रबन्धाः ।
भवन्ति विद्वत्सु च तासु तासु
ये ये बुधास्ते परितोषकास्ते । २२ ।
सम्प्रत्यहो सर्वमहीश्वराणां
अपण्डितानामपि सम्मतानाम् ।
विनामबैलोक्य पण्डितानां
विरच्यते कोऽपि मया प्रबन्धः । २३ ।
एता मदीयामवगाह्य सम्यक्
तरङ्गिणीं षड्दर्शनीमनुष्याः ।
विद्यार्थिनश्चोन्नतमन्तरेण
भवन्तु षट्शास्त्रमतप्रवीणाः ।

Thus the first Taranga or chapter is an introductory one. The second describes an assemblage of distinguished men of different sects and schools. The third describes a contest between a Naiyāyika on the one hand, and a Bauddha and a Nāstika on the other, in which the last two are worsted. In the fourth the principles of the Nyāya philosophy that agree with the Vaiśesika are mentioned. The fifth is on the Mīmāṁsā philosophy, and so on.

End.

ये केचित् पुरुषा निजात्मनि विद्यामन्दमतीवाभये
दर्शनाधिगमवाञ्छनाहृतविधिं वाञ्छन्ति वाञ्छन्तु ते ।
शास्त्राणीयमपाप तनुजन्मनि चिरं प्रतीप्सतां
अस्माकन्तु निरन्तर हरिहरार्चनात्मिका वासना ।

in several parts of the country Written by Bhatti, who was called also Bhartrisvamin, Bhattasvāmin, or Svamibhatta Extracts from the work have been quoted by Ksemendra in his Suvrittacandra See Dr R Mitra's *Notices*, No 2052, and also Burnell's Catalogue, p. 1356

Beginning. ओं रामाय नमः ॥

अभून्नृपो विबुधसखः परन्तपः श्रुतान्वितो दशरथ इत्युदाहृतः ।

गुणैर्वरं भुवनहितच्छलेन यं सनातनः पितरमुपागमत् स्वयम् ॥

End. नास्ति ।

Colophon. इति भट्टिकाव्ये सीतापहरणो नाम पञ्चमः सर्गः ॥ * ॥ * ॥ *

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सुप्रसिद्धस्य भट्टिकाव्यस्य पञ्चमसर्गावधिकोऽंशो वर्त्तते ।

No 98 भट्टिकाव्यजयमङ्गलटीका । Bhattikavya Jayamangala-tika Substance country made foolscap paper, 18 × 6 inches Folia 94 Lines 4–8 in a page Character, Nāgara Date, *Saka* 1748 Appearance, old Prose. Not correct Incomplete

This codex contains the commentary of Jayamangala on the latter part of the Bhattikavya

Colophon. इति वलभीवास्तव्यस्य श्रीस्वामिसूनोर्भट्टमहाब्राह्मणस्य महावैयाकरणस्य कृतौ रावणवधे महातिङन्तकाण्डे लुङ्विलसितनाम्नि नवमपरिच्छेदस्य जटीश्वरो जयदेवो जयमङ्गल इति नामभिस्त्रिभिः प्रसिद्धस्य धर्मकामस्य व्याख्यानुवर्तिनी टीकायां काव्यलक्षणे ... नाम द्वाविंश सर्गः जयमङ्गलं समाप्तम् । रसवेदाद्रिभूमाके पौषे मासि सिते दले । प्रतिपद्गुरुवारे, ... माधवरामेण लिखितम् ॥ १ ॥ श्रीरामचन्द्राय नमः । । ह ॥ ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् जयमङ्गलविरचिताया भट्टिकाव्यटीकाया अन्तिमो भागो विद्यते ।

No. 99. भट्टिकाव्यजयमङ्गलटीका । Bhattikāvya Jayamaṅgalaṭīkā. Substance, country-made colourless paper, 12 × [illegible] inches. Folia, 393. Lines, 3–9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn in parts, slightly worm-eaten throughout, and written by different hands. Prose. Generally correct. Complete.

The commentary of Jayamaṅgala on the Bhaṭṭikāvya. The commentary has been published with the text.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवक्रतुण्डाय नमः ॥

प्रणिपत्य सकलवेदिनमतिदुस्तरभट्टिकाव्यसलिलनिधेः ।
जयमङ्गलेति नाम्ना नौकेव विरच्यते टीका ॥
लक्ष्यं लक्षणं चोभयमेकत्र विदुषां प्रदर्शयितुम् ।
श्रीस्वामिसूनुः कविर्भट्टिनामा रामकथाश्रयं महाकाव्यं चकार ॥

तथा चास्य निबन्धनं कविना विभक्तं । एतं लक्षणसूचकैः प्रकीर्णाधिकार-प्रसन्नतिङन्तकाण्डैश्चतुर्भिः । द्वितीयं लक्ष्यसूचकै रामसम्भवादिभिर्द्वा-विंशत्या सर्गैः । तत्र लक्षणं द्विविधं शब्दलक्षणं काव्यलक्षणञ्च । तत्र प्रथमस्य प्रकीर्णाधिकारतिङन्तकाण्डानि । द्वितीयस्य प्रसन्नकाण्डं ॥

End. काव्यमित्यादि मया विहितं काव्यं कृतं वलभ्यां श्रीधरसूनुना नरेन्द्रेणान्येन पालितायां रक्षितायां अतएव काव्यविधाना या कीर्तिः सा तस्यैव भवतात् आशिषि लोट् । यतः प्रजानां क्षेमाकरः प्रेमाकुलः । आनु-लोम्ये टः ॥ २२१९ ॥

Colophon. इति वलभीवास्तव्यस्य श्रीस्वामिसूनोर्भट्टमाघवस्य महावैयाकरणस्य कृतौ रावणवधे महातिङन्तकाण्डे द्वाविंशः सर्गः ॥ जयमङ्गलं समाप्तं । शुभमस्तु ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सम्पूर्णा जयमङ्गलटीका वर्तते ॥

India with English as well as vernacular translations Although there are extant several commentaries on the work, editors invariably edit the text with the commentary of Mallinātha. Noticed by Dr. R Mitra in his Bik series, No 512, p 242

The codex contains only the latter part of the work

Colophon. इति श्रीरघुवंशे महाकाव्ये कालिदासकृतौ वंशप्रतिवर्णनोनाम एकोनविंशति तम सर्गः ॥ १९ ॥ संवत् १६१८ जेठ वदी १२ श्री डीक्षाराम वैष्णव भगवद्दास श्रीकृष्णाय गुरुजयति पाठो ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीगोविन्दाय नमः ॥

पुस्तकेऽस्मिन् रघुवंशस्य उत्तरार्द्धं वर्त्तते ।

No 111. रघुवंशम् । Raghuvamśam Substance, country made Kāśmiri paper, 10 x 5 inches Folia, 67 Lines, 10-13 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance very old, worn out, torn and worm-eaten throughout, the writing injured in several places. Verse Generally correct Incomplete

This codex contains up to the end of the 17th canto

पुस्तकेऽस्मिन् प्रथमत सप्तदशसर्गान्तावधिको ग्रन्थो वर्त्तते ।

No 112 रघुवंशम । Raghuvamśam Substance country made colourless paper, 12 x 4 inches. Folia, 146 Lines 2 8 in a page Character, Nagara Date, Samvat 1752 Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in parts Verse Generally correct Complete

A complete copy of the same work

विवरणमुक्तपूर्व्वम् ।

क्षितीन्द्रैर्मान्यश्चरणसरसीराजयुगलो
महामायायाश्चित्सदनममलाकाम्ब इति यः ।
प्रबन्धं साधव्याधम हरनहाशीष्टतमति
शकाब्दे वार्धिसप्ताविधुमिति पुण्यमभिधः ।

विवरणम्—राघवपाण्डवीयाभिधरामयुधिष्ठिरचरितविषयकोऽयं निबन्धः श्रीहरिनाथसूरिविरचितः ।

No. 129. राघवपाण्डवीय टीकासहितम् । Raghavapāndaviyam ṭīkāsahitam Substance, country made white paper, 12 × 6 inches Folia, 225 Lines 8–10 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, almost fresh but slightly worm-eaten throughout Prose and verse Generally correct Complete

This codex contains the text of the Rāghavapandaviya as well as a commentary on it by Śrīdhara, a Pandita in the court of Rudrasimha

पुस्तकेऽस्मिन् राघवपाण्डवीयमूलं श्रीधरकृता तट्टीका च वर्तते ।

No. 130. राघवपाण्डवीयटीका । Rāghavapāndavīyaṭīkā Substance, country made yellow paper, 14 × 7 inches Folia, 183 Lines, 6–9 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, not old Prose Not correct Complete

Another copy of the same commentary

पूर्वोल्लिखितटीकाया अपरं पुस्तकम् ।

No. 131. **राजतरङ्गिणी।** Rājatarangini Substance, country-made white paper, 16 × 7 inches. Folia, 137. Lines, 2–8 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1863. Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten, and writing effaced in parts. Verse Not correct. Complete.

The Rājatarangini or a history of Kāśmira, consisting of four parts by four different writers, viz., Rājatarangini, written by Kalhana Pandita in 1148 A. D., Rājāvali, by Jonarāja in 1412 A. D., a continuation thereof written by Srivara Pandita, a pupil of Jonarāja in 1477 A. D., the Rājāvali Pātaka, by Prājyabhatta, who brings up the story to the conquest of the valley by the Emperor Akbar. The first publication commenced under the *auspices of the General Committee of Public Instruction*, but was afterwards transferred to the Asiatic Society and completed in 1895. The text has also been translated into the English language.

विवरणम् – राजतरङ्गिणीनाम सुप्रसिद्धः काश्मीरदेशीयेतिहासनिबन्धः। ग्रन्थस्यास्य भागचतुष्टय वर्त्तते (१) राजतरङ्गिणी ११४८ खृष्टाब्दे कह्लणपण्डितविरचिता, (२) राजावली १४१२ खृष्टाब्दे जोनराजविरचिताऽसम्पूर्णा (३) तदीयशिष्यश्रीवरपण्डितेन १४७७ खृष्टाब्दे सम्पूर्णतां नीता (४) सम्राट् आकबरकालीन काश्मीरजयावधिकेति इयं प्राज्यभट्टविरचितम्। राजतरङ्गिण्येव सुप्रसिद्धेव। साम्प्रत मवतत्वनिदिमं इंलण्डदेशे व्यवह्रियते।

No. 132. **रामार्य्याशतकं सटीकम्।** Rāmāryyāśatakam satīkam. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 32. Lines, 6–11 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old, and slightly worm-eaten throughout Prose and verse. Generally correct. Complete.

A century of verses in Āryā metre on Rāma, the hero of the Rāmāyana, entitled Rāmāryyāśatakam, by Mudgala Bhatta, with a commentary, entitled Śrīrāmāryyāstavapadārtha Dīpikā in both the margins, by Kokana Bhatta.

\+ \+ \+ \+

दिव्यवरणविगुणाभिराम-

रामाग्रजेन विहित खलु संग्रहोऽयं ॥

संपूर्णोऽयं कथासरित्सागर । ओं नमो मन्युमयभैरवाय नम. ,

विवरणम् —काश्मीरश्रीसोमदेवभट्टविरचितकथासरित्सागरसारनामकोऽयं निबन्ध. सुप्रसिद्ध एव ।

No. 144. वेतालपञ्चविंशतिः । Vetālapañcaviṁśatiḥ. Substance, country made yellow paper, 18 x 4 inches. Folia, 44 Lines, 1-6 in a page Character, Bengali Date, 1774 Śaka Appearance, almost fresh. Prose. Not correct. Complete

A work consisting of twenty different stories told by a Vetala at the request of Mahārāja Vikramāditya, entitled Vetālapañcaviṁśati, by Jambhala Datta.

Beginning. ओं नमो शिवाय ।

दोर्दण्डचण्डलीलाचलगिरिमाथनदुर्द्धरं
ध्यानादभीतभक्तमत्पदभवालोचनत्कथायीरगम् ।
गुडापीडजटाटवीपरिसरीदग्रदीर्घिमालाचल-
चन्द्र चारुमहैश्वरस्य भवतो सुश्रेयसे ताण्डवम् ॥
पैर्षोक्रोदरदीपिका वितन्वा सौभाग्यगर्भच्छिद. ।
लोकोन्मीलविलोचनहृदयसुधापूर एक. (?) शीतला ।
संसारभ्रमहारिचक्षिजगतासुखे दिशन्तु श्रियं
भक्तानामभयप्रदानसुमुखा कस्यचिच्चेडंघ्रय. ॥
नमामि मञ्जुश्रियमद्भुतं शुभं यदीयपादद्वितयं हृदम्बुधे ।
प्रसादतो यस्य विदन्ति पण्डिता लोकमयं निर्मलचेतसो हरे ।
श्रीसान्दीवरदेवचक्रकमलादादाकर्ण्य भक्त्या गुरो
वेतालस्य कथामतीव सुरसां पञ्चाधिकां विंशतिं
श्रीमज्जम्भलदत्तकेन रचिता सन्याद्यरैर्मुञ्जके-
विचार्यां चार्य्यार्थमेव सुजना. मत्तम्भु कौतूहलात् ॥

सज्जना यदि युष्माकमास्ते श्रवणकौतुकं ।
श्रवणोऽपि पठन्त्वेनां कथामद्भुतवर्त्तिताम् ।

End. राजन् महामात्यिकश्रीवित्तमसरसं । अवश्यितप्रताप मन् चक्रवर्तिलेन राज्यसुखमीषि सुहृत्स तालजङ्किसिद्धौ तव सुसिद्धे भवतां रघुकान्तदेवी देवी । प्रभातसमयो मतः प्रसन्नशरीरः परैरनुपलक्षितो राजधानीं समागम्य मिलितः । महता सुखेन राज्यञ्चकार । तदनुदिवसे महीपरैरव्याहतमतिर्लोकपालः स्वोऽभवत् ।

Colophon. इति शान्तिविजयशिष्यश्रीजम्भलदत्तविरचितकथापाठे पञ्चविंशतितमी वैताल-कथासमाप्तः ॥ २५ ॥ ० ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥ ० ॥ शकाब्दा १७०४ शकीय श्राविणस्य त्रियोदशिवसीया लिपिरियं ॥ ० ॥ ०॥

विवरणम्—वेतालपञ्चविंशतिनामधेयः कथाग्रन्थोऽयं सुप्रसिद्ध एव ।

No. 145. शालिवाहनचरितम् । Sālivāhanacaritam. Substance, country-made white paper, 15 x 5 inches. Folia, 36. Lines, 8–10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worn out throughout. Verse. Not correct. Incomplete.

A poem on king Śālivāhana. The author has not mentioned his own name at the beginning or in any of the colophons of the work. According to this work, Śālivāhana was the grandson of a Kṣatriya, Lāta Siṁha by name, whose residence was Pratiṣṭhāna-nagara on the banks of the Narmadā. Sālivāhana was born to his daughter Śaśikalā by Takṣaka, one of the eight Nāgas, who assumed the form of her husband during his absence. Śaśikalā, fearing a social scandal threw her son into the Narmadā in a covered earthen pot. *A potter got the pot while floating in the river* and *took* the babe to his house. The child grew up in the pot-maker's house and afterwards became the great Emperor Śālivāhana.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अम्भोधिः स्थलतां स्थलं जलधितां धूलीलवः शैलतां
मेरुर्मृत्कणतां तृणं कुलिशतां वज्रं तृणप्रायतां ।

A commentary on the Anargharāghava by Rucipati Mahopādhyaya of the Khauāla family, a pandita who lived in the court of Bhairavendra, son of Narasimha Deva, and a resident of Vijauli in Mithilā.

Beginning. श्री महागणपतये नम ॥

दोर्दण्डद्वितयेन खण्डपरशोः कोदण्डमारोपयन्
कुर्वाणः सहसा विदेहनृपतिं पूर्णप्रतिज्ञाभयम् ।
मातन्वं कुशिकात्मजेन मुहुर्यां प्रश्नेन कौतूहलात्
मयीतं प्रियया ऽवलोकितमुखो रामोऽस्तु नः श्रेयसे ॥ १

अभूदभूतप्रतिपक्षभीति
सदा समासादितभूरिकीर्ति ।
चिरं क्षतायिक्षतभूमिदेव
स्फुरन् प्रतापो नरसिंहदेव ॥ २

सूनुस्तस्य वसुन्धरापरिवृढश्रीनन्दनन्दं चितं
राधारीजयतामशेषविदुषां विश्रामकल्पद्रुमः ।
दाने कर्णकथापथोपनिपुण सधारवाहुरी
भूमीपालशिरोमणिर्विजयते श्रीभैरवेन्द्रोऽनृप ॥ ३

End. *Torn*

Colophon. *Torn*

विवरणम्—महोपाध्याय श्रीरुचिपतिविरचितानर्घराघवटीकारूपोऽयं निबन्धः ।

No. 218. अनर्घराघवटीका । Anargharāghavatikā Substance, country made colourless paper, 13 x 5 inches Folia, 100 Lines, 15 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, old, and torn in parts Prose Generally correct Incomplete

Another copy of the same work

विवरणन्तुक्तपूर्वम् ।

No. 219. **उत्तरचरितम् ।** Uttaracaritam. Substance, country-made white paper, 14 × 3 inches. Folia, 45. Lines, 3–7 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1877. Appearance, very old and torn in parts. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A famous drama on the latter part of the life of Rāma, entitled Uttaracarita, by Bhavabhūti. It has been printed in several parts of the country and is one of the standard works in Sanskrit literature. Professor Wilson has translated it. See his Select Specimens, Vol. I, and Burnell's Catalogue, p. 167*a*.

विवरणम्—उत्तरचरितमिदं सुप्रसिद्धमेव ।

No. 220. **उत्तरचरितटीका ।** Uttaracaritaṭīkā. Substance, foolscap paper, 16 × 5 inches. Folia, 28. Lines, 3–8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Complete.

A commentary on the Uttaracarita, by Rudranārāyaṇa, son of Śrīraṅganātha Dīkṣita.

विवरणम्—श्रीरङ्गनाथदीक्षितपुत्ररुद्रनारायणकृतोत्तरचरितटीकारूपोऽयं निबन्धः ।

No. 221. **कृष्णलीलानाटिका ।** Kriṣṇalīlānāṭikā. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 10 × 5 inches. Folia, 80. Lines, 7 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1879. Appearance, old, torn, and worm-eaten in parts. Prose and verse. Not correct. Complete.

A little drama, complete in four acts, on the life of Kriṣṇa, by Vaidyanātha Tatsat.

Beginning. ओं श्रीमहागणपतये नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

विविधभूमिकया विबुधोत्सवं
समतनोद्य इहाद्भुतलीलया ।
कलितपीतपटः कुतुकी नटः
स सुखमातनुतां भवतां हरिः ॥ १ ॥

अपिच ।

अत्र सन्ततमापसारचकर मंद्यथमाच मता
मास्वद्वासुरतारकापरिचित क्षमाश्रितोऽप्यचय ।
लावण्यामृतचन्द्रिकाद्भुतवसत्सुसारवारां निधि
श्रीकृष्णानन्दचन्द्र एव भवतां मोद तनोत्वद्भुत ॥

अपिच

वृन्दारण्यगतोऽपि य सुमनसां चित्ते सतुल्लासन
भूमिष्ठोऽपि तदीयभारशमन व्योमोऽपि पीतीजने ।
आश्लिष्टोवनमालयाप्यपमतां विभ्रद्वाश्यश्रम—
स्कंदी कोऽपि समास एव भवतां अभ्याय भूयाच्चिरम् ॥ १ ॥
गा धनानमनुचारयन् ध्वनैर्मुग्धवेणुमनुमादयन् रसान् ।
भाग्यजातगुणरङ्गमालयाकृष्टहृदिकमलोऽवताद्धरि ॥

नांचन्ते सूत्रधार ।

End. तथापीदमस्तु ।

यावद्गौरी गिरिशे विलसति कमला कैटभारेरङ्गेऽपि
ब्राह्मी ब्रह्मासनेऽप्यपि नियममयो यावदास्ते स्फुरन्ती ।
तावद्गीर्व्याणवाणी कविवरवदने भक्तिभेदैरनन्तै
रात्मानां प्रमोद सहृदयहृदय सा नटीनर्तु नित्यम् ॥ ४ ॥

(इति निष्क्रान्ता सर्वे चतुर्थोऽङ्क)

सपूर्णा चय तत्सदुपाध्यवैद्यनाथकृता श्रीकृष्णलीलानाटिका संवत् १८०९ कार्त्तिकशुक्लषष्ठ्यां सौम्यवासरे विद्यानन्दपण्डितेन काश्मीरेण लिखितं शुभं भवतु श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

विषय—श्रीवैद्यनाथविरचिता श्रीकृष्णलीलाविषयिणी काचिन्नाटिका मधुररसपूर्णा ।

No 222 चण्डकौशिक नाटकम् । Candakauśikamnatakam Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 5 Lines 5-10 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old and worn out. Prose and verse Not correct. Incomplete

A drama based on the Pauranika story of Visvamitra's revenge on Hariscandra a king of the solar dynasty reigning over

Ayodhyā, entitled Caṇḍakauśikā, by Āryakṣemīśvara. This is a well-known drama and has been printed in Calcutta, Bombay, etc. See Burnell's Catalogue, p. 168b. The codex under notice contains an *incomplete copy of the text.*

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् चण्डकौशिकाभिधनाटकस्य कति पत्राणि वर्त्तन्ते ।

No. 223. **चण्डकौशिकं ।** Caṇḍakauśikam. Substance, country-made white paper, 9 × 4 inches. Folia, 31. Lines, 4-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1837. Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten in parts. Prose and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्व्वम् ।

No. 224. **चित्रयज्ञनाटकं ।** Citrayajñanāṭakam. Substance, country-made white paper, 14 × 3 inches. Folia, 23. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A drama on the celebrated sacrifice of Dakṣa, entitled Citrayajña, by Vaidyanātha Vācaspati, one of the paṇḍits belonging to the court of Īśvaracandra Rāya, Rājā of Nadia. This drama is complete in five acts and was written to be exhibited at the festival of Govinda. An abstract is given in Professor Wilson's Select Specimens, Vol. II.

Beginning. श्रीं नमो दुर्गायै ।

यत्पादाम्बुजनिःसृता भगवती गङ्गा त्रिलोकीतले
चोरैः कानभयैर्विहीनमकरोत् तत्त्वं न वेत्ति श्रुतिः ।
सोऽपापाब्धिरहर्निशं नहि गुणान् गातुं क्षमो नारद
स्तत् त्वां पातु महीपते यदुपतेः पादाम्बुजं सर्व्वदा ॥

End. (ततः प्रविशति वीरभद्रः)

भूमिं कम्पयति क्षिपन् पदयुगं दोर्भ्यां दिशं क्रामति
नेत्रं घूर्णयति क्रुधा धवपटं दन्तेन संक्रन्दति ।

बाहू स्फोटयति स्थिरो भ्रमयति चूडाञ्जिनीकौतुके
वीरत्वं वितनोति दक्षसदने स वीरभद्रोऽसुर ॥

प्रधानदेवादीन् नानावस्थां प्रापयति ।

केषां निपत्य हृदये चरणाग्निवेश दन्तान् बभञ्ज दृढमुष्टिविघातनेन ।
श्मश्रून् ममर्द सहसा दधदुत्पपाट कांश्चिच्चकार विमानमिना सुराणां ॥

अपि च ।

केषाञ्चिच्छेद कर्णौ करमपि तथा कस्य बाहू च केषान्
केषां मूर्द्धं चपेटैर्नयति बलवतां बालतामातरीवे ।
कुण्डे चिक्षेप धूलीज्वलदनलमिवाशेषयागीनयान् भक्तराशीन्
मृष्ट्वा चिच्छेद मुण्डं निशिततरकरेणासिना दक्षराज ॥

Colophon इति चित्रयज्ञनामनाटके यज्ञभङ्गो नाम पञ्चमोऽङ्क । इति श्रीवैद्यनाथवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितं चित्रयज्ञं नाम नाटकं समाप्तम् ॥

विवरणम्—श्रीमन्नवद्वीपाधिपमहाराजश्रीईश्वरचन्द्ररायसभापण्डितश्रीवैद्यनाथवाचस्पतिभट्टाचार्यविरचितचित्रयज्ञाभिधो रूपकग्रन्थोऽयं चित्रयागस्य दक्षयज्ञभङ्गरूप ।

No. 225 चैतन्यचन्द्रोदय नाटकम् । Caitanyacandrodayam nāṭakam · Substance country made white paper, 14 × 6 inches Folia, 77 Lines 12 13 in a page Character, Bengali Date, 1894 * Appearance, old Prose and verse Generally correct Complete

An historical drama on the incarnation of Caitanya, complete in ten acts, by Kavi Karnapura, belonging to a Vaidya family of Kāñcara para and born in 1525 A D He was the author of the Alankarakaustubha This drama was first represented at the sandal festival of Jagannatha in the court of Raja Prataparudra, king of Cuttuck It belongs to the class technically termed Nataka, and, in its name and plot, it is an imitation of the Prabodhacandrodaya The plot, generally speaking, is taken from the Karca of Rūpagosvami It has been edited by Dr R Mitra under the auspices of the Asiatic Society of Bengal

Beginning. श्रीश्रीकृष्णचैतन्याय नम ॥

निधिषु कुमुदपद्मप्रमुख्येष्वधिकरो नवभक्तिचन्द्रकान्ते ।
विरचितकलिकौकश्शोकदुर्विषयतमांसि दिनस्तु गौरचन्द्र ॥

---

* This is the date of the composition of the work

नान्द्यन्ते सूत्रधारः।

अलमतिप्रसङ्गेन। भो भोः अद्याहं रत्नाकरवेलाकन्दलितदलितकज्जली-कज्जलमयूरनीलमणिकन्दलस्य नीलगिरिदरीदरीदृश्यमानघनदलमालतमाल-तरुकदम्बस्य गभीरतरकोटरमहावटवटनिकटप्रकटप्रमदमातङ्गस्य भगवतः-श्रीपुरुषोत्तमस्य गुण्डिचायात्रायां सकलदिग्विदिग्विहारिविहारिनिकर-सुखरसुखरसमाजजयध्वनिध्वनितजगदण्डभाण्डकुहरे प्रमोदमोदमानसमा-युक्तविभक्त-भक्तजनजनित-भगवत्कीर्त्तनकुतूहल-हल्लासोल्लासानन्दितदिग्वधू-निकरे अविमर्द्दमर्द्दनमाहवर्द्धलम्पटपटहमहावाद्यपद्धतध्वनध्वनन्मृदङ्गकारवग-भीरभेरीभाङ्कृतिदुन्दुभिहुङ्कृतिकारण्यान्यगन्धवहनिरवधि बधिरायमाणजननि-करे कथन समये सेवाधिकारतया रतया समुपनीदता सीदता च भगवत्-कृष्णचैतन्य-तन्मनामरविन्दोभाव भावभावितमानसासथा पदपापहृन्मावन्नाह-गान-वैमुख्येन मुख्येन केनुना तथापि योऽपि परमानन्दे मानन्देयमपि न कुर्व्वता ऽवतारनिभृताभिभूताभिप्रायेण गजपतिना प्रतापरुद्रेणादिष्टोऽस्मि॥

End. अहो। तथास्तु

निजेच्छया प्रापय यत्रैव भ्यामान्तरं मौ वपुरन्तरं वा।
तवैतदाद्यश्रियचरितकैव ज्ञातिश्च एव चिर स्फुरतु॥

तथापीदमस्तु

आकल्पं कलयन्तु नाम कवयो युष्मद्विलासावलीं
तानिवाभिनयन्तु नर्त्तकगणाः शृण्वन्तु पश्यन्तु ताः।
भक्तो सन्तुसरतां व्रजन्तु कृतिनः सन्तोषवन्तः सदा
सन्तु श्रीविभुगौ अववरव्ययीभक्ता प्रजाः पान्तु च॥

भगवन् तथैवास्तु। इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे॥ *

Colophon. इति महामहोत्सवो नाम दशमोऽङ्कः॥ १०॥ *॥ *॥

समाप्तमिदं चैतन्यचन्द्रोदयनाटकम्॥ *
शाके चतुर्द्दशशते रविवाजियुक्ते (१४०७)
गौरो हरिर्धरणिमण्डल आविरासीत्। १४०७
तस्मिंश्चतुर्नवतिभाजि तदीयलीला
ग्रन्थोऽयमाविरभवत् कतमस्य वक्त्रात्॥

(१४९४) श्रीकृष्णचैतन्यचरणसरोरुहेभ्यो नमः। श्रीश्रीपरमानन्दपुरीचरणेभ्यो नमः॥ श्रीभक्तवृन्देभ्यो नमः।

विवरणम्—श्रीचैतन्यचरितविषयकनाटकमिदं।

18 s. c.

No. 226 धनञ्जयविजय (व्यायोग)। Dhanañjayavijayah (Vyāyogah) Substance, country made colourless paper, 9 × 3 inches Folia, 17 Lines, 8 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old worn out, and torn in parts Prose and verse Not correct Complete

This is a drama in one act called Vyayoga The plot is taken from the Virata Parva of the Mahabharata and describes the recovery of the cattle of Raja Virata by Arjuna, after they had been carried off by Karna and the Kuru princes The battle is described by way of conversation between Indra and some of his attendants It was written by Kāñcana Ācarya, the son of Narayana, a celebrated teacher of the Yoga sastra of the race of the Kapi or Kappyana Brahmanas The drama was first performed in the autumnal season by a written order of Jagaddeva or Jayadeva An account of it is given in Wilson's Select Specimens Vol II Also noticed in Burnell's Catalogue, p 168b

विवरणम् – धनञ्जयविजयव्यायोग सुप्रसिद्ध एव।

No. 227. नागानन्दनाटकम्। Nāganandanatakam Substance, country made white paper, 12 × 4 inches Folia, 36 Lines, 3–9 in a page Character, Nagara Date ? Appearance, very old and worn out Prose Generally correct Complete

A drama on the joy of the Nagas or Serpents at their deliverance from the hands of Garuda, by Jimutavahana, a Vidyadhara Prince, who though living amidst Aryan surroundings is truly a Buddhist in his sympathies. In fact it may be called a Hindu Buddhist play and holds a unique position in the history of Sanskrit dramatic literature The story of the play is taken from Kathasaritsagara, Taranga XXII, without any deviations It is attributed to Śriharsa The work has been printed and translated into English by Mr Boyet See Burnell's Catalogue p 169b

विवरणम् – नागानन्दनाटक सुप्रसिद्धमेव।

No. 228. नागानन्दनाटकं । Nāgānandanātakam. Substance, country-made yellowish paper, 17 × 5 inches Folia, 32. Lines, 5–8 in a page. Character, Bengali. Date, Bengali Era 1266 Appearance, almost fresh. Prose and verse Not correct. Complete.

Another copy of the same work.

विरचयनू क्रपूर्व्वम् ।

No. 229. प्रबोधचन्द्रोदयं नाटकम् । Prabodhacandrodayam nātakam Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 67 Lines, 3–4 in a page Character, Bengali. Date, Śaka 1733 Appearance, not old. Prose and verse Generally correct. Complete.

An allegorical drama on the overthrow of universal ignorance by true knowledge, entitled Prabodhacandrodaya, or the rising of the moon of knowledge, by Śrīkṛiṣṇa Miśra, a paṇḍita who lived in the court of Kirti Barmadeva. One peculiarity of this drama is that human emotions, such as Kāma, etc., are personified This drama was acted before Kirtivarman at the command of his general, a Brāhmana named Gopāla, who had just vanquished Karna of Dahala or Dāhaba (Cedi). The date of Krisna Miśra, the author of the Prabodhacandrodaya, is limited by A. D 1050, and A. D. 1116. See Epigraphia Indica, p. 220 and p. 331. The work has been published. Noticed by Dr R. Mitra in his Bik. Catalogue, No. 538, p. 253 See also Burnell's Catalogue, p. 149b.

Beginning. ओं नमो महागणपतये ।

मध्याह्नार्कमरीचिकास्विव पयःपूरीयदज्ञानत.
खं वायुर्ज्वलनो जलं क्षितिरिति त्रैलोक्यमुन्मीलति ।
यत्तत्त्वं विदुषां निमीलति पुन स्रग्भोगिभोगोपमं
सान्द्रानन्दमुपास्महे तदमलम् स्वात्मावबोधं महः ।

अपिच

अन्तर्नाडीनियमितमरुल्लङ्घितब्रह्मरन्ध्रम्
स्वान्ते शान्तिप्रणयिनि समुन्मीलदानन्दसान्द्र
प्रत्यग्ज्योतिर्जयति यमिनः स्पष्टलालाटनेत्र
व्याजव्यक्तीकृतमिव जगद्व्यापि चन्द्रार्धमौलेः ।

End तथापीदमस्तु

पर्जन्योऽस्मिन् जगति महतीं वृष्टिमिष्टां विधत्तां
राजानः क्ष्मां गलितविविधोपप्लवां पालयन्तु ।
तत्त्वोन्मेषापहततमसस्त्वत्प्रसादान्महान्तः
संसाराब्धिं विषयममतातङ्कपङ्कं तरन्तु ॥
इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ॥ ० ॥

Colophon. * इति प्रबोधचन्द्रोदयनामनाटके प्रबोधोत्पत्तिर्नाम षष्ठोऽङ्कः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥ ० । ० ॥ श्रीश्रीराम ॥ ० ॥ ० ॥ शकाब्दा १७१२ माघस्य पञ्चविंश दिवसीया ॥

विवरणम्—प्रबोधचन्द्रोदयाभिधतत्त्वज्ञानोत्पत्तिविषयकं सुप्रसिद्धं नाटकमिदम् ।

No 230 प्रबोधचन्द्रोदयनाटक । Prabodhacandrodayanaṭakam Substance country made colourless paper 16 × 2 inches Folia, [redacted] Lines 4–7 in a page Character Bengali Date, Śaka 1648 Appearance very old worn out and writing effaced in parts Verse and prose Generally correct Complete

Another copy of the same work

विवरणमुक्तपूर्व्वम्

No 231. प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् । Prabodhacandrodayanatakam Substance country made colourless paper, 10 × 4 inches Folia 31 Lines 6 7 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, very old Prose and verse Generally correct Incomplete having neither a beginning nor an end

A third copy of the same work

विवरणमुक्तपूर्व्वम् ।

No. 232. प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् । Prabodhacandrodayanātakam. Substance, country-made ash-coloured paper, 18 × [illegible] inches. Folia, 68. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ! Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्वम् ।

No. 233. प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् । Prabodhacandrodayanāṭakam. Substance, country-made reddish paper, [illegible] x 3 inches. Folia, 11. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, ! Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्वम् ।

No. 234. प्रबोधचन्द्रोदयटीका । Prabodhacandrodayatikā. This codex has been so worn out that it cannot bear even the softest touch of a finger; consequently we leave it untouched.

[1] पुस्तकमिदमतीवजीर्णं नाङ्गुलिसंयोगमपि सहते, अतश्च परित्यक्तमस्माभिः ।

No. 235. प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् । Prabodhacandrodayanātakam. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 3-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, very old. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the text

विवरणमनुक्रमेव ।

No. 236. प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् । Prabodhacandrodayanātakam Substance country made colourless paper, 15 x 3 inches Folia 58 Lines, 4-6 in a page Character Bengali Date, Śaka 1535 Appearance, very old, and worn out Verse and prose Not correct Complete

विवरणमनुक्रमपूर्ववम् ।

No. 237. प्रसन्नराघवम् नाटकम् । Prasannaraghavam nātakam Substance, country made colourless paper, 12 x 5 inches Folia 20 Lines, 15-20 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old and worn out Prose and verse Generally correct Incomplete

A dramatic version of Rama's life from the time of his marriage to the fall of Ravana entitled Prasanna raghava complete in seven acts, by Jayadeva, a poet of the same name as, though different from the author of Gitagovinda This work has been printed See the *Notices* of Sanskrit MSS by Dr R Mitra, No 3309 See also Burnell's Catalogue, p 169b

Another copy of the same work

विवरणम्—प्रसन्नराघवं नाटकं सुप्रसिद्धमेव ।

No. 238. प्रसन्नराघवं नाटकम् । Prasannarāghavaṁ nāṭakam. Substance, country made yellow paper, 12 x 6 inches. *Folia*, 83. Lines, 4-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse.

Another complete copy of the same work.

विश्वबन्धुरुपमेतम्

No. 239. भामिनीविलासव्याख्या । Bhāminīvilāsavyākhyā. Substance, country-made white paper, 14 x 7 inches. *Folia*, 57. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete.

A commentary on the Bhāminīvilāsa of Jagannātha Paṇḍitarāja, entitled Pradīpa, by Manirāma Śarmā. The codex under notice contains the text also in the middle of each folium. Both the text and the commentary do not extend in this codex beyond the end of the first chapter.

The commentator gives a short list of his ancestors at the beginning.

काशीवासीविमला गुरुपदमुक्तिश्च रामभद्रोभिमान
श्रीसोमुद्गुणसाम्राज्यनिकरमारुन्दोकराम्भः ।
श्रीमद्वारीश्रिमाद्दविततनिखिलकाम्य रामचन्द्रात्मो
महत्वामाभिधानः प्रवितत्तविभवः सर्वंपूर्णे मनीषी ॥ १ ॥
तत्पुत्रः सद्गुणाढ्यो गदाधिगतवरगुणाभिधानो गिरीशं
भावानां नित्यदोषवर्जितममलमतिस्वीकृतमभूत् ।
तस्मात्तस्माज्जनितः सकलकलुषगिरामर्दनाभिलाषि
कृष्णभाषाविनिर्ममतलवर्गविनिर्मितो रामचन्द्रः सुधीशः ॥
तत्. सद्गुणः सदददवदवानन्दनः
समयाप्तात्मगुणैः दददर्शितिभवार्णिपूर्ण ।
सदोदयवारायुषशरदाता वारिवर्धित
सदोदयवारात्मा कमलसभावार्णिवमणी ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् भामिनीविलासाभिधग्रन्थस्य मूलं मध्ये श्लोकात्.. पार्श्वे मणिराम पण्डितकृतटीका च वर्त्तते ।

No. 240. भामिनीविलास । Bhaminīvilāsah Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 18 Lines 8 9 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, and worm eaten throughout Verse Not correct Incomplete

A poem on several subjects entitled Bhāminīvilasa, by Pandita rāja Jagannatha, who lived in the court of Akbar, and was the author of the Rasagangadhara, etc It has been printed and published

विवरणम् भामिनीविलासाभिध काव्य पण्डितराजजगन्नाथकृतं मुद्रितमप ।

No. 241. मथुरानिरुद्धं । Mathuraniruddham. Substance, country made white paper, 10 × 8 inches Folia, 78 Lines, 6-9 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout Prose and verse Not correct Complete

A drama on the secret love of Uṣā, the daughter of Vāṇasura, and Aniruddha, a grandson of Kṛṣṇa, and the defeat and death of the former by that divinity, entitled Mathuraniruddha complete in eight acts, by Candrasekhara Sarasvati, second son of Somayaji Gopinatha Vajapayi, the religious preceptor of a prince who is celebrated for his encouragement of literature and his victories over the Mlecchas The piece was represented at a festival of Śiva. An abstract of this work is given in Mr Wilson's Select Specimens Vol II

विवरणम् — पीयूषमिव रसिकजनस्वान्तमधुरानिन्दयानिशमुद्गायन्तिविशेषकं किमप्यभिनवं नाटकम् ।

No. 242. महावीरचरितम् । Mahāvīracaritam. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 8 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1879. Appearance, almost fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A well-known drama, entitled Mahāvīracarita, by Bhavabhūti, the celebrated poet, on the adventures of Rāma, commencing with his visit to Viśvāmitra's hermitage and ending in his return to Ayodhyā. The course of the story is much the same in the play as in the Rāmāyaṇa, although there are a few variations in some of the details. It is a standard book and has been published in several parts of the country. There is scarcely a Sanskrit scholar who does not know of this work. An abstract of this work is given in Mr. Wilson's Select Specimens, Vol. II. See Burnell's Catalogue, p. 170a.

विवरणम्—श्रीभवभूतिविरचितं महावीरचरितं सुप्रसिद्धमेव ।

No. 243. मालतीमाधवं नाटकं सानुवादम् । Mālatīmādhavam nāṭakam sānuvādam. Substance, country-made colourless paper, 12 × 4 inches. Folia, 123. Lines, 4–6 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout. Prose and verse. *Not correct. Complete.*

Mālatīmādhava is a drama on the stolen marriage of Mālatī. The story of Mālatī and Mādhava is one of pure invention, and the piece belongs to the class of compositions termed *Prakaraṇa*. Mr. Colebrooke first introduced the story of the Mālatī Mādhava to the knowledge of European readers by an outline of the plot and

a translation of a part of the fifth act The author of this work is the well known master of the Sanskrit language, Bhavabhuti Prof Wilson has given an abstract of it in his Select Specimens, Vol II See Burnell's Catalogue, p 170b The codex under notice contains the text with a Hindi metrical translation

पुस्तकेऽस्मिन् महाकविश्रीभवभूतिविरचितं मालतीमाधवं प्रकरणं हिन्दीभाषानुवादसहितं वर्त्तते ।

No 244 मालतीमाधवं प्रकरणं । Malatimadhavam prakaranam Substance country made yellow paper, 18 x 3 inches Folia, 12 Lines, 4-5 in a page Character, Bengali Date ? Appearance old Prose and verse Not correct Incomplete

An incomplete copy of the Malatimadhava

पुस्तकेऽस्मिन् मालतीमाधवप्रकरणमसम्पूर्णं वर्त्तते ।

Note —This codex contains also another fragment of the same work in Nagara character on country made white paper very old and worm eaten throughout

पुस्तकेऽस्मिन् मालतीमाधवपुस्तकान्तरस्य कति जीर्णानि पत्राणि सन्ति ।

No 245 मालविकाग्निमित्रं । Malavikagnimitram Substance country made yellow paper, 12 x 8 inches Folia, 38 Lines, 7-20 in a page Character, Nagara Date, Samvat 1899 Appearance, almost fresh Prose and verse Not correct Complete

A drama in five acts by Kālidāsa, with Mālavikā and Agnimitra, the king of Vidiśā, as heroine and hero respectively. It is well-known to Sanskrit scholars. Mr. Wilson has given an account of this drama in his Select Specimens, Vol. II, and has proved that it is the work of Kālidāsa, the author of Abhijñāna Śakuntala. See Burnell's Catalogue, p. 170b.

पुस्तकेऽस्मिन् कालिदासकृतमालविकाग्निमित्रनामकं नाटकं वर्णते ।

No. 246. मालविकाग्निमित्र । Mālavikāgnimitram. Substance, country made yellow paper, 20 × 4 inches. Folia, 41. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, almost fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणमुक्तपूर्वम्

No. 247. मुद्राराक्षसम् । Mudrārākṣasam. Substance, foolscap paper, 15 × 4 inches. Folia, 83. Lines, 4–6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1877 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A drama on the triumph of the intrigues of Cāṇakya, the prime minister of Candragupta, against Rākṣasa, the minister of Nanda who preceded Candragupta on the throne of Pāṭaliputra, by means of the latter's own signet ring (Mudrā), entitled Mudrārākṣasa, by Viśākha Datta. This is also a well-known dramatical work, complete in five acts. It is a unique work in Sanskrit literature. Its plot is not a pure invention, nor on the other hand is it derived from the usual storehouse of legends on which Sanskrit authors have generally drawn for their materials. It has no female

among its prominent characters In fact it is wholly of a political character. It has been noticed by Dr. R Mitra in his Bik Catalogue, No 537, p. 253 Mr Wilson has given a short account and an abstract of it in his Select Specimens, vol ii. See Burnell, p. 171b

विवरणम्—मुद्राराक्षसमिति सुप्रसिद्धमेव ।

No. 248. मुद्राराक्षसम् । Mudrārākṣasam Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 48 Lines, 10 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, very old Prose and verse Not correct Incomplete

Another incomplete copy of the same work

विवरणमनूक्तपूर्वम्

No 249. मुद्राराक्षसम् । Mudraraksasam Substance, country made colourless paper, 10 × 5 inches, bound like an ordinary book Folia, 77 Lines, 10 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1691 Appearance, very old, worn out, and writing effaced in parts Verse and prose Generally correct Complete

Another copy of the same work

विवरणमनूक्तपूर्वम्

No 250 मुरारिविजयं नाटकम् । Murārivijayam natakam Substance, country made colourless paper, 12 × 4 inches Folia, 59 Lines, 11-12 in a page Character, Nagara Date, Samvat 1541 Appearance, very old, worn out, and writing slightly effaced in parts Prose and verse Not correct Complete

A drama on Krisna's victory over Kamsa, the king of Mathurā, entitled Murārivijaya, complete in five acts. The subject is taken from the tenth section of the Bhāgavata, which gives an account of the early life of the last incarnation of Visnu as Krisna. The author is Jīvarāma Yājñika. We find among Mr. Wilson's Select Specimens a different play *on the same subject, entitled Kamsabadha, by* Krisnakavi.

Beginning. श्रीविघ्नाधीशाय नमः । सत्याद्रिसंवासिन्यै नमः ॥ श्रीः
सानन्दं गुहिनाथवत्स दुहितुः खण्डेन चारुत्विषा
कोदण्डेन हठात् कटाक्षविशिखान् कामं विमुञ्चन्नपि ।
योऽयं नापि न चञ्चलो चलमपि मानः परब्रह्मवि
ध्यानस्य दृढिमा स कोऽपि यमिनामाद्यस्य पायाज्जगत् ॥
चण्डीपेन्द्रमहेन्द्रमुख्यविबुधैस्तत्पद्गृहीतत्कीर्तने
दक्षादिप्रमितिप्रपञ्चविधिविधायेपि च दक्षाध्वरं
श्रीमत्या विरहे च यस्य न मनाग्भिन्ना सुधिन्दु + +
र्मूर्तिमस्य समाधिगम्यगरिमा जीयात् स गंभीरिमा ॥
नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण ।

End. *Not legible.*

Colophon. इति कंसविजयो नाम पञ्चमोऽङ्कः । श्रीशिवो जयति । संवत् १५४१
सिद्धार्थिनो संवत् १६०५ ।

विवरणम्—मुरारिविजयाभिधनाटकमयमधोऽर्थं । अत्र श्रीकृष्णस्य कंसविजयो वर्णितः ।

No. 251. मृच्छकटिकटीका । Mṛicchakatikaṭīkā Substance, foolscap paper, 16 x 6 inches. Folia, 97. Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1877–1878* (Śaka ?). Appearance, not fresh. Prose. Not correct. Complete.

A short commentary on the Mṛicchakatika or the Toy cart, by Lallā Dīksita, son of Laksmana Dīksita and grandson of Śankara

---

* These are the dates of the original composition of the work.

Dikṣita. The following stanzas give some information about the author and the work

> आम्नायार्णवकर्णधारकविताकान्तारकण्ठीरव
> श्रीमल्लक्ष्मणदीक्षितस्य तनय श्रीराघवस्तत्सुत ।
> लल्लादीक्षितपण्डित सुकविताकेदार + श्रीमत्
> उद्यत्तर्कपुराणशब्दनिपुण ख्यात स काश्यामपि ॥
> विख्यातविपक्षन्ये रघुपतिवसत सन्निधौ तस्य चाभे
> राम श्रीदवरत्न पितृसुखवसति काशिका यस्य धाम ।
> मान्ये काश्ये विधाता गुणिमनुजमतवाक्षिनस्य राज
> श्रोत्ये लक्ष्मीतिनाम्ना सुममनिष्ट कृताऽर राघमनत् (?) ॥
> भारत्यं काशिकाया मुनि मुनिरस भू (१८०७) वत्सरे राजधान्यां
> माघा पर्वी दिवं साऽसमदित्त कथया नाभिधायां सदानीं
> पूर्वे दिग्दन्तिसमाचलधरपि १००८ मिते गौरवत्तो गतन
> श्रीलल्लादीक्षितेनाद्भुतसुधकविनाऽकारि मानीश्वलेन ॥

विवरणम् -श्रीमल्लल्लादीक्षितविरचितमृच्छकटिकटीकाकपोऽय निवन्ध ।

No. 252. **मृच्छकटिकम् ।** Mṛcchakaṭikam Substance, country made yellow paper, 18 × 4 inches Folia 15 Lines, 5 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, old Prose and verse Not correct Incomplete

This codex contains only the first act of the well known Sanskrit drama, Mṛcchakaṭika, or the Toy cart on the love of Carudatta, a young merchant of the Brahmana race, and Vasantasenā, a dancing girl, both of whom dwelt in Avanti It is in ten acts The story of Mṛcchakaṭika is one of pure invention, and the piece belongs to the class of compositions termed prakarana The author is a royal poet, named Śudraka, who had a deep knowledge in all the branches of Sanskrit literature It has undergone several editions in several parts of the country. Noticed in Burnell's Catalogue, p 170b

पुस्तकेऽस्मिन् मृच्छकटिकप्रकरणस्य प्रथमाङ्कमात्र वर्त्तते ।

No. 253. मृच्छकटिकम् । Mṛicchakatikam. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 15 × 6 inches. Folia, 87. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the same work.

पुस्तकेऽस्मिन् मृच्छकटिकं प्रकरणं सम्पूर्णं वर्त्तते ।

No. 254. मृच्छकटिकम् । Mṛicchakatikam. Substance, foolscap paper, 16 × 5 inches. Folia, 103. Lines, 7-8 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

Another copy of the same work.

विरचनसकलपूर्णम्

No. 255. मृच्छकटिकटीका । Mṛicchakatikatīkā. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 41 (of which fol. 40 is wanting). Lines, 2-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, and worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete

A commentary on the Mṛicchakatika, entitled Mṛicchakatika-vivriti, by Mahopādhyāya Prithvīdhara.

पुस्तकेऽस्मिन् पृथ्वीधरकृता मृच्छकटिकटीका वर्त्तते ।

No. 256. मृगाङ्कलेखा । Mrigankalekhā Substance, country made white paper, 12 × 4 inches Folia, 47 Lines, 4 7 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and writing effaced in parts Prose and verse Not correct Complete

This is a play of the class termed Naṭikā in four acts, by Viśvanātha, the son of Trimaladeva, who lived originally on the banks of the Godavari, but subsequently removed to Benares, where the play was represented at the Yātra or festival of Viśveśvara. Mṛigāṅkalekha is the daughter of the king of Kamarūpa or Āsāma She was beheld by Karpūratilaka, king of Kalinga, whilst hunting, and the parties were mutually enamoured The language is polished, but in the modern style The play is clearly a comparatively recent composition The story, the incidents, and the ideas of this play are largely borrowed from Ratnavali, Malatimadhava and Vikramorvasi, so that we can give the writer very little credit for originality

पूर्व केऽस्मिन् विश्वनाथकविनिर्मिता मृगाङ्कलेखाभिधा नाटिका वर्तते ।

No. 257. रत्नावलीनाटिका । Ratnāvalināṭikā Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 31 Lines, 3-9 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, very old, worn out torn, and worm-eaten throughout Prose and verse Not correct Complete

A little drama of the class called Natika on the marriage of Udayana king of Vatsadeśa, to Ratnāvali, princess of Simhala or Ceylon, by Śriharsa, complete in four acts. The story of this drama appears to have been not wholly the invention of the author, but to have enjoyed very extensive popularity at a period long anterior to the composition of the drama An abstract of it is given in Wilson's Select Specimens, vol ii See Burnell, p 172b

विवरणम्—रत्नावलीनाटिका खलु सुप्रसिद्धैव न विशेषालोचनमपेक्षते ।

No. 258. विदग्धमाधवम् नाटकम् । *Vidagdhamādhavam nāṭakam*
Substance, country made colourless paper. 15 × 5 inches. Folia, 75. Lines, 4-9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, and worn out. Prose and verse. Not correct. Complete.

This is a play in seven acts. The subject is taken from the Bhāgavata and relates to the love of Kriṣṇa and Rādhā. It is in fact the songs of Jayadeva dramatised. The want of dramatic incidents, the chief defect to be found in it, is not relieved by any literary merits in its composition. There is little poetry in the thoughts. Its author, Rūpa, was one of the first disciples of Caitanya. A short account of the play is given in Wilson's Select Specimens, vol. ii.

Beginning. श्रीराधाकृष्णौ जयतः ॥

सुधानां चान्द्रीणामपि मधुरिमोन्माददमनी
दधाना राधादिप्रणयघनसारैः सुरभिताम् ।
दूरन्ता सन्तापोद्गमविषमसंसारसरणी
प्रणीता ते तृष्णां हरतु हरिलीला शिखरिणी ।

अपिच

अनर्पितचरीं चिरात् करुणयावतीर्णः कलौ
समर्पयितुमुन्नतोज्ज्वलरसां स्वभक्तिश्रियम् ।
हरिः पुरटसुन्दरद्युतिकदम्बसन्दीपितः
सदा हृदयकन्दरे स्फुरतु वः शचीनन्दन ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण ।

End. कृष्णः (स्मित्वा) भगवति तथास्तु । तदेहि गोष्ठीभावमाने ग्रामपीन्द्र चिर प्रियतमौ पितराववितम्बेन गोकुलं प्रविश्य नन्दयाम ॥ इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon. इति श्रीगौरीतीर्थविहारोनाम सप्तमोऽङ्कः ॥ * ॥ * ॥ श्रीराधाकृष्णौ जयतः ॥

विवरणम्—श्रीकृष्णलीलाविषयकं विदग्धमाधवाभिधं नाटकम् ।

No 259 वेणीसंहार नाटकम्। Venisamharam natakam Substance country made colourless paper, 10 x 4 inches Folia, 69 Lines 4 8 in a page Character, Nagara Date, Samvat 1828 Appearance, very old, worn out, and worm-eaten throughout Prose and verse Generally correct Complete

The Venisamhara is a well known dramatical work by Bhatta narayana, based on the Mahabharata The name alludes to an incident described in the latter part of the Sabhaparva, of Draupadi's being dragged by her vena or braid of hair into the public assembly by Duhsasana a disgrace that weighed most heavily upon the Pandavas and was most bitterly revenged An abstract of it is given in Mr Wilson's Select Specimens, vol ii It is a standard work and has been published in several parts of the country and translated into English

वेणीसंहारमिद सुप्रसिद्ध नाटकं सन्ततनियच्छ।

No. 260 वेणीसंहार। Venisamharam Substance, country made colourless paper 15 x 9 inches Folia 96 Lines 9 in a page Character Nagara Date Saka 1769 Appearance very old Prose and verse Not correct Complete

Another copy of the same work

विवरणानामपूर्वम्

No. 261. वेणीसंहारनाटकम्। Venisamharanatakam Substance, country made yellow paper 12 x 6 inches Folia, 78 Lines, 2-8 in a page Character Nagara Date Samvat 1907 Saka 1772, Bengali Era 1257 Appearance not fresh Prose and verse Not correct Complete

Another copy of the same work

विवरणानुक्रमपूर्वम्।

No. 262. **अभिज्ञानशकुन्तलम्** । Abhijñānaśakuntalam. Substance, country-made yellow paper, 18 x 3 inches. Folia, 60. Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, and writing effaced in parts. Prose and verse. Not correct. Incomplete

The Abhijñānaśakuntala of Kālidāsa is well-known to the public. It has been translated not only into several vernaculars of India, but into good many European languages also, and is highly appreciated by literary men of all countries. The text too has been published several times with or without commentaries.

कालिदासस्याभिज्ञानशकुन्तलं नाम नाटकं सुप्रसिद्धमेव, इदं कालिदासकृतेषु श्रेष्ठतया "कालिदासस्य सर्वस्व" मिति कथ्यते ।

No. 263. **अभिज्ञानशकुन्तलम्** । Abhijñānaśakuntalam. Substance, country-made yellow paper, 18 x 3 inches. Folia, 28. Lines, 7-8 in a page. *Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh.* Prose and verse. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same work.

पुनश्चैतदभिज्ञानशकुन्तलमसम्पूर्णं वर्त्तते ।

No. 264. **अभिज्ञानशकुन्तलं** । Abhijñānaśakuntalam. Substance, country made ash-coloured paper, 15 x 3 inches. Folia, 65, (of which *foll. 1-6 as well as 38-44 are wanting*). Lines, 6 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, and writing effaced in parts. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A third incomplete copy of the same work.

अभिज्ञानशकुन्तलमप्यन्यत् खण्डित पुस्तकम् ।

No. 265. **अभिज्ञानशकुन्तलम् ।** Abhijñānaśakuntalam Substance, country made yellow paper, 18 x 4 inches Folia, 15 Lines, 6 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, not fresh Prose and verse Generally correct Incomplete

Another incomplete copy of the same work

इदमपि पुस्तकं खण्डितं वर्त्तते ।

No. 266. **अभिज्ञानशकुन्तलम् ।** Abhijnanasakuntalam Substance, country made yellow paper, 18 x 4 inches Folia, 20 Lines, 6 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, old, and worn out Prose and verse Generally correct Incomplete

Another incomplete copy of the same work

अपरं खण्डितं पुस्तकम् ।

No. 267. **अभिज्ञानशकुन्तलटीका ।** Abhijnanasakuntalatika Substance, country made white paper, 12 x 5 inches Folia, 135 Lines, 6 10 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten, and writing effaced in parts Prose Not correct Incomplete

A commentary on the Abhijnanasakuntala, entitled Artha dyotika* Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यत्र धाराणि दशधा द्विधागत यद्दयश्चात
दशविधमति पीडशक यद्दीत मम—
महदादिकस्य चरमम्
तजन्मदहयद्दिमाहणरूपयुग्मम् ॥ १ ॥
उद्दिश्य सुरनिम्नगां गतवतो श्रुत्वा कलि शैशवे
य साचात् करवाणि तामिति जटाजूटोपकण्ठं गत ।
पीत्वा पुष्कलपुष्करैस्तु किमप्यर्थेति विस्मापयन्
पित्रोर्विंदद्वयक विहितवान् पाथात् गजास्य स व ॥ २ ॥

नाट्यं वेदात्समालोक्य तान्तं यो विनिर्ममौ ।
स्वात्मनाभिनयन्तं त प्रणमामि महानटम् ॥ ३ ॥
या लास्यसंप्रयोगेषु शिवाराधनतत्परा ।
भवता मूलत्रे भूयात् सा सदा सन्निमङ्गला ॥ ४ ॥
नाटिकादभिनयोपममनाथ्याचार्यमत्र भरतं मुनिमीडे ।
लास्यताण्डवनियोजनलीलाकौशलेन परितोषितभर्गम् ।

अथ नाटकादौ पूर्वरङ्गाङ्गभूतामाशीर्वादां चतुरक्षरतालानुसारिणीमष्टपदा सूत्रधारो नान्दीं पठति ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—मर्वेध्यीतिकाभिधाभिज्ञानशकुन्तलटीकाद्यपोऽयं प्रबन्धः ।

No. 268. हनुमन्नाटकं । *Hanumannāṭakam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 71. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, and slightly worm-eaten in parts. Prose and verse. Not correct. Complete.

This work, otherwise styled Mahānāṭaka, is a drama on the exploits of Rāma. There is a legend connected with the work that it was originally composed by Hanumāna, the monkey-general of Rāma, and inscribed on slabs of stone. Vālmīki happened to read it and fearing that it would supersede his own epic on the subject, caused the stones to be thrown into the sea. There the work was lost for a long time. The stones were recovered during the reign of Bhoja Rāja of Dhāra, and deciphered and restored by one of his court Paṇḍitas, named Kāśīśvara Miśra. The legend appears to be absolutely unreliable as the Mahānāṭaka is simply a collection of the best ślokas about Rāma to be found in classical Sanskrit Literature, put in a dramatic form. The work has been printed, and it has been noticed by Dr. R. Mitra in his *Notices* of Sanskrit MSS., No. 1739. Our codex differs from that of Dr. Mitra's only in the name of the last restorer. According to ours, the name of the Paṇḍit who restored it is Kāśīśvara, while according to Dr. Mitra's it is Damodara Miśra.

हनुमन्नाटकमिदं सुप्रसिद्धमेव महानाटकेति नाम्ना मुद्रितञ्च ।

No. 269. हनुमन्नाटकं सटीकम् । Hanumannatakam satikam Substance, country made white paper, 16 x 6 inches, bound like an ordinary book. Folia, 66. Lines, 5-16 in a page. Character, Nagara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten, and writing destroyed in parts. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

This codex contains the text of the same work with a commentary in both the margins, by Mohanadasa Misra.

पुस्तकेऽस्मिन् मोहनदासमिश्रकृतटीकासहित महानाटकं वर्त्तते ।

No. 270. हनुमन्नाटकम् । Hanumannatakam. Substance, fool scap paper, 14 x 4 inches. Folia, 98. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the above mentioned work rendered into the modern dramatical form and reduced in bulk by Madhusudana Misra. Hence it appears to be different from that noticed above. The verses at the beginning as well as at the end are not identical with those of the original work.

Beginning. नमो गणेशाय ।

विश्वेशो न स पायात्त्रिगुणसचिवता याऽवज्ञ्यानुसार
विश्वश्रीचीनसंहिस्थितिविलयमज स्वच्छया निर्मिमीते ।
यस्येत्थं नामतोऽस्य प्रभवति महिमा कोऽपि लोकव्यतीत
स्त्यक्ता यत्नप्रयत्नैरपि निपुणतमैर्वीक्षणादिक्रियासु ॥ १ ॥
एष श्रीमद् हनूमता विरचिते श्रीमन्महानाटके
वीरश्रीयुतरामचन्द्रचरिते प्रत्युद्धृते विक्रमैः ।
मिश्रश्रीमधुसूदनेन कविना सन्दर्भसज्जीकृत
स्वर्गारोहणनामकोऽत्र नवमो गतोऽङ्क एतत्पश्चौ ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मधुसूदनमिश्रपरिवर्त्तितस्वरूप महानाटक विद्यते ।

No. 271. हनुमन्नाटकम् । Hanumannātakam. Substance, country-made white paper, 16 × 5 inches. Folia, 33. Lines, [illegible] in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten throughout, written by different hands, and writing injured in most parts. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

An incomplete copy of the original work.

पुस्तकमिदमतीवजीर्णे छिन्नं कीटदष्टमसंपूर्णं मूलमात्रञ्च वर्त्तते ।

No. 272. हनुमन्नाटकम् । Hanumannātakam. Substance, country-made ash-coloured paper, 15 × 3 inches. Folia, 49. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of Madhusūdana Miśra's version of the Mahānāṭaka.

पुस्तकेऽस्मिन् मधुसूदनमिश्रपरिवर्त्तितं महानाटकमसंपूर्णं विद्यते ।

No. 273. अभिज्ञानशकुन्तलं सटीकम् । *Abhijñānaśakuntalaṁ saṭīkam.* Substance, country made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 71. Lines, 8-20 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṁvat 1788. Appearance, old, and slightly worm-eaten in parts. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the text of the Abhijñāna-śakuntala with explanatory notes in the margin. The readings differ in most parts from Bengali MSS., and agree with those of Paṇḍita Īśvaracandra Vidyāsāgara's edition.

पुस्तकेऽस्मिन् सटीकमभिज्ञानशकुन्तलं वर्त्तते ।

No. 274 जगन्नाथवल्लभं नाटकं। Jagannāthavallabham nāṭakam Substance, country made white and green paper, 18 x 6 inches Folia, 15 Lines, 7–8 in page Character, Bengali Date ? Appearance, not old Prose and verse Not correct Complete

A drama on Kṛṣṇa's life in Vṛndāvana by Rāmānanda Rāya the son of Bhavānanda Rāya This piece was written at the request of Pratāparudra, king of Cuttack, and was first represented in his court in the spring season

Beginning. श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

मधुरविलसितविचित्रामृतरवैणुधरीतक
विभङ्गितनुवल्लरीलम्बितमुग्धदामीम्बनम
प्रयस्यकरतालिकारचितनूपुरैकस्वन
मुरारिविलसत मन्द स्मित गन्य सीकरा ॥

अपिच

स्मित न च सितद्युतिस्तवलमपि नाभीकृत
श्रुतिम च गताग्नय मानसिजस्य सौर्व्यीलता।
मुकुन्दसुखमण्डल रसमनुग्धगोपाङ्गना
दृगञ्चलभवी भम शुभशताय त कल्पता ॥

कार्म कामपयीनिधिमनमन्दमुद्रावश्रिमंर
चेत वैरवकामनानि श्यामनामल्यनमूल्लामयन्
यच कौतकुवानि गोकविकलाम्नेत्रालगाकन्ययन्
आगन्द विनगीतु वो मधुरिपोवक्रापन्न ज्योती ॥

नगवायेन गीयते

भल्लमलयगपानतरलितविकुरपरिगाकलापक
साचितरचिलनयनमन्मथमङ्ग मङ्ग लचितसुन्दरीजनजनितकौतुक।
मनसिज केलिमन्दितमानस भज च मधुरिपुमिन्दुसुन्दरवल्लरी
मुग्धलालभ ॥ ४ ॥

नधुतरलितकुन्धर हसितलनतसुन्दर
गजपति प्रतापरुद्रहृदयानगतमनुदिन
सरस रचयति रामानन्दराय इति चारु ॥"

End. मद इत परं किन्ते प्रिय सम्पादयामि।
कृष्ण। नदि इत परमपि प्रियमस्ति।

पश्चैषोऽविंशिष्मावन्तीभिवभितोभिमत्युमार्गेण नै
दानन्दैकनिदानमंथनरदना प्राप्ता प्रसादात्तव ।
भूयः सेयमनुश्रि काचन दृशोः पीयूषधारा मया
किन्मातःपरमस्ति देव भुवने किञ्चिनप्रियं माद्दशः ।

मदनगुर्ज्जरीरागेण

परिणतशारदशशधरवदना
मिलिता माधवमनुगुणमदना ।
इह किमितः परमस्ति मदिष्टं
बहुतरसुकृतफलितमुरुदिष्टं । ध्रु
पिकविधुमधुमधुपावलिचरितं
रचयति कामधुना सुखभरितं ।
प्रथयतु रुद्रनृपे सुखममितं ।
रामानन्दभणितहरिचरितम् ।

तथापीदमस्तु ।

यश्चावदुभिर्मम प्रतिदिनं गोपाङ्गनीयस्य य
मनीषैरत वहुमान्तदतुलं लीलामृतं लीलयी: ।
तस्मिन् मद्गतमानसे किमपि कृपा दृष्ट्या भवन्त्या सदा
भान्नं येन निषेविता व्रजवनी भिर्नि समाप्नोति स ।

मद । तथास्तु । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon. इति राधाप्रह्लीनाख्य पञ्चमोऽङ्कः । ५ । इति रामानन्दरायकविविरचितं श्रीजगन्नाथवल्लभ नाम नाटकं समाप्तं । १ । ५ । ० । श्रीगोविन्दचन्द्रदास देवशर्म्मणः पुस्तकमिदं ।

विवरणम्—श्रीरामानन्दराय विरचित-जगन्नाथवल्लभाभिध श्रीकृष्णचरितविषयकोऽयं नाटक निबन्धः ।

No. 275. दानकेलिकौमुदी । Dānakelikaumudi. Substance, country made yellow paper, 14 x 7 inches. Folia, 49. Lines, 11–17 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out, and writing slightly effaced in parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A drama on the love of Kriṣna and Rādhā, belonging to the class termed Bhanikā, by Rūpa, the author of the Vidagdhamādhava, etc.

The codex under notice contains the text in the middle and a commentary on it in both the margins

Beginning. श्रीश्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ॥

अन्तः स्मेरतयोज्ज्वला जलकणव्याकीर्णपक्ष्माङ्कुरा
किंचित्पाटलिताञ्चला रसिकतोत्सिक्ता पुरः कुञ्चती ।
रुद्धायाः पथि माधवेन मधुरव्याभुग्नतारोत्तरा
राधायाः किलकिंचितस्तवकिनी दृष्टिः श्रियं वः क्रियात् ॥

अपिच ।

विधुरपि कलयन् सदाभिवृद्धिं
गुरुरपि गौरवचर्य्यया विहीनः ।
मृदुरपि चितवक्रिमाऽपि शश्वत्
जयति मुरद्विषि राधिकानुरागः ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः अलमति विस्तरेण ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम् — श्रीरूपगोस्वामिविरचितदानकेलिनामकभाणिकाग्रन्थोऽयम् ।

No 276. मालतीमाधवं । Mālatimādhavam Substance, country made white paper, 8 x 4 inches, bound like an ordinary book Folia, 130 Lines, 13-14 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, very old, worn out, and worm eaten throughout Prose and verse Generally correct Complete

The codex contains a complete text of the Mālatimādhava, *noticed before in No 243*

विवरणमनुक्तपूर्व्वम् ।

No 277. मालतीमाधव सटीकम् । Mālatimādhavam satīkam Substance, foolscap paper, 15 x 12 inches bound like an ordinary book Folia, 178 Lines 22 27 in a page Character, Nagara Date, ? Appearance, old, and slightly worm eaten throughout Prose and verse Not correct Complete

This codex contains the text of the Mālatīmādhava with the commentary of Jagaddhara.

पुस्तकेऽस्मिन् महामहोपाध्यायपण्डितराजमहाकविराजधर्माधिकारिश्रीवर्धमानपण्डितात्मज-श्रीजगद्धरविरचित टीकासहितं मालतीमाधवं वर्त्तते ।

No. 278. अभिज्ञानशकुन्तलम् । Abhijñānaśakuntalam. Substance, foolscap paper, 10 × 8 inches, bound like an ordinary book. Folia, 143. Lines, 11 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1756 Appearance, old, and slightly worm-eaten throughout. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the Abhijñānaśakuntala, noticed in No. 262.

विवरणमूलपूर्व्वम् ।

No. 279. मालतीमाधवटीका । Mālatīmādhavaṭīkā. Substance, country-made white paper, 12 × 8 inches, bound like an ordinary book. Folia, 120, (of which fol. 1 is wanting). Lines, 14-23 in a page. Character, Nāgara Date, Saṁvat 1835. Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten, and writing injured. Prose. Not correct. Complete.

This codex contains a commentary on the Mālatīmādhava by Jagaddhara.

पुस्तकेऽस्मिन् मालतीमाधवस्य-जगद्धरी टीका वर्त्तते ।

No. 280. रसमञ्जरी । Rasamañjarī. Substance, country made white paper, 10 × 6 inches, bound like an ordinary book. Folia, 40 Lines, 19-20 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout Verse. Generally correct. Complete.

A work in erotic poetry treating of Rasas or emotions, such as Śṛingāra etc., with a description of the characteristics of lovers and

their mistresses, entitled Rasamañjari, by Mahāmahopādhyāya Bhānudatta Miśra See the India Office Catalogue, p 335, No 1211

Beginning. श्रीराम ।

आत्मीयं चरणं दधाति पुरतो निम्नोन्नतायां भुवि
स्वीयेनैव करेण कर्षति तरोः पुष्पं श्रमाशङ्कया ।
तल्पे क्लिष्टकदलित्वचा विरचिते निद्राति भागैर्निजै-
र्यत्प्रेमभरालसां प्रियतमामङ्के दधानो हरः ॥ १ ॥
विद्वज्जनमनोभृङ्गरसव्यासङ्गहेतवे ।
एषा प्रकाश्यते श्रीमद्भानुना रसमञ्जरी ॥ २ ॥

तत्र रसेषु शृङ्गारस्याभ्यर्हितत्वेन नायिका तावन्निरूप्यते । सा च त्रिधा स्वीया, परकीया, सामान्यवनिता चेति ॥

End.

माध्वीकस्यन्दसन्दोहसुन्दरी रसमञ्जरी ।
कुर्वन्तु कवयः कर्णभूषणं कृपया मम ॥
तातो यस्य गणेश्वरः कविकुलालङ्कारचूडामणि-
र्देशो यस्य विदेहभूः सुरसरित्कल्लोलकिर्मीरिता ।
पद्येनात्मकृतेन तेन कविना श्रीभानुना योजिता
वाग्देवी श्रुतिपारिजातकुसुमस्पर्धाकरी मञ्जरी ॥ १२९ ॥

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायभानुदत्तमिश्रविरचिता रसमञ्जरी समाप्ता ॥

विवरणम्—रसमञ्जरीनामकोऽयं रसादिभेदविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 281. रसमञ्जरीटीका । Rasamañjarīṭīkā Substance, country made white paper, 12 × 6 inches Folia, 35 Lines, 21–23 in a page Character, Nagari Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten and writing effaced in parts Prose Generally correct Complete

A commentary on the above work, entitled Rasamañjarīvivṛiti, by Nāgeśa Bhaṭṭa, son of Śiva Bhaṭṭa

एतस्मिन् शिवभट्टतनुजनागेशभट्टकृता रसमञ्जरी टीका वर्तते ।
